

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**ÖZEL SPOR MERKEZLERİNE ÜYE OLAN BİREYLERİN
SPORA YÖNELME NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİNİN
GERÇEKLEŞME DÜZEYLERİ**

NEVZAN ŞELALE AKÇA

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
TEZLİ YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Hakan SUNAY**

2012 - ANKARA

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**ÖZEL SPOR MERKEZLERİNE ÜYE OLAN BİREYLERİN
SPORA YÖNELME NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİNİN
GERÇEKLEŞME DÜZEYLERİ**

NEVZAN ŞELALE AKÇA

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
TEZLİ YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Hakan SUNAY**

2012 - ANKARA

Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Spor Yönetim Bilimleri Yüksek Lisans Programı

Çerçevesinde yürütülmüş olan bu çalışma, aşağıdaki jüri tarafından

Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi : 17.10.2012

İmza

Prof. Dr. A. Azmi YETİM
Gazi Üniversitesi
Jüri Başkanı

İmza

Prof. Dr. Mitat KOZ
Ankara Üniversitesi

İmza

Yrd. Doç. Dr. Velittin BALCI
Ankara Üniversitesi

İmza

Yrd. Doç. Dr. Hakan SUNAY
Ankara Üniversitesi

İmza

Yrd. Doç. Dr. Oğuz ÖZBEK
Ankara Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

Kabul ve Onay	
İçindekiler	i
Şekiller	iii
Çizelgeler	iv
Önsöz	v
1. GİRİŞ	1
1.1. Sporun Tanımı	4
1.2. Spora Katılım Nedenleri	5
1.2.1. Sporun Sağlığa Etkisi	6
1.2.2. Sporun Psikolojik Etkisi	7
1.2.3. Sporun Bireysel (Kişisel) Etkisi	9
1.2.4. Sporun Topluma Etkisi	10
1.3. İlgili Araştırmalar	12
1.4. Spordan Beklentiler	17
1.4.1. Sağlık Beklentisi	17
1.4.2. Psikolojik Beklentiler	18
1.4.3. Sosyalleşme Beklentisi	19
1.5.Özel Spor Merkezleri	20
1.5.1. Bireysel Katkıları	21
1.5.2. Toplumsal Katkıları	22
1.5.3. Ekonomik Katkıları	24
2. GEREÇ VE YÖNTEM	26
2.1. Araştırma Evreni ve Örneklem	26
2.2. Araştırmanın Sınırlılığı	26
2.3. Veri Toplama Araçları	27
2.4. Verilerin Analizi	27
3. BULGULAR	31

3.1. Kişisel Bilgilerin Genel Dağılımı ve Yüzdesi	31
3.2. Anket Sorularına Verilen Cevapların Bireylerin Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı	34
3.3 . Özel Spor Merkezi Üyelerinin Spora Yönelten Etmenlerin Dağılımı	38
3.4- Özel Spor Merkezi Üyelerinin Spordan Beklenti Düzeylerinin Dağılımı	41
3.5. Özel Spor Merkezi Üyelerinin Spordan Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeylerinin Dağılımı	47
4. TARTIŞMA	51
5. SONUÇ	58
ÖZET	60
SUMMARY	61
KAYNAKLAR	62
EKLER	
EK 1 - Anket Formu	67
ÖZGEÇMİŞ	70

ÇİZELGELER

Çizelge 1.a:Güvenirlik İstatistiki Sonuçları	28
Çizelge 1.b: KMO and Bartlett's Test Analizi Sonuçları	28
Çizelge 1.c. Madde Toplam Korelasyon Testi Sonuçları	29
Çizelge 2 : Spora yönelten nedenlerin bireyler üzerindeki etki düzeyleri	39
Çizelge 3: Üyelerin spordan beklenti düzeyleri	42
Çizelge 4: Üyelerin Spordan Beklentileri Ve Demografik Özellikleri	
Arasındaki İlişki	46
Çizelge 5: Üyelerin Spordan Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyleri	47

ŞEKİLLER

Şekil 1: Üyelerin kişisel bilgilerinin genel dağılımları ve yüzdeleri	32
Şekil 2: Özel Spor Merkezi Üyelerinin Cinsiyet ve Üyelik Sürelerine Göre Dağılımı	34
Şekil 3 : Özel Spor Merkezi Üyelerinin Gelir Düzeyi ve Üyelik Sürelerine Göre Dağılımı	35
Şekil 4 : Özel Spor Merkezi Üyelerinin Meslek Grubu ve Üyelik Sürelerine Göre Dağılımı	36
Şekil 5 : Özel Spor Merkezi Üyelerinin Yaş Aralıkları ve Üyelik Sürelerine Göre Dağılımı	37
Şekil 6: Özel Spor Merkezi Üyelerinin Eğitim Düzeyi ve Üyelik Sürelerine Göre Dağılımı	38

ÖNSÖZ

Hızla ilerleyen günümüz teknolojisi ve teknolojik ürünleri içeren araç - gereç ve makineler, insanların hareketliliğini sınırlamış ve beraberinde insanın doğasına uymayan bir yaşam biçimini getirmiştir. Bunun sonucunda insanlar hareketsiz, hasta ve mutsuz bireylere dönüşmüşlerdir. Bu tür olumsuzlukların tedavisinde ise spor bir tedavi aracı olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Günümüzde spor, kişisel ve toplumsal sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikleriyle önemli bir hizmet sektörü olarak kabul görmektedir. Bu nedenle spor aktivitelerine ve organizasyonlarına verilen önem giderek artmaktadır. Tarihsel süreç içinde maddi durumu iyi olanların yapmış oldukları spor aktiviteleri, günümüzde toplumların her kesiminin ilgi gösterdiği, hatta katıldıkları bir faaliyet haline gelmiştir. Kitleleri peşinden sürükleyen spor etkinliklerine yönelen bireylerin amacı; eğlenmek dinlenmek ve hoşça vakit geçirmekten, sağlığını korumaya, sosyal çevre kazanmaya ya da maddi olanaklarını geliştirmeye kadar geniş bir alan içerisinde değişmektedir.

Bu çalışmada, spor aktivitelerine yönelme nedenlerini incelemek amacı ile Ankara ilinde özel spor salonlarına üye olan bireylere yönelik hazırlanan anket uygulanmıştır. Bu çalışma ile bireylerin spor aktivitelerine katılımını sağlamak için ilerde yapılacak olan çalışmalara kaynak olması amaçlanmıştır.

Tezimin her aşamasında bana her türlü desteği veren, bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan değerli hocam Sn. Yrd. Doç. Dr. Hakan SUNAY' A, tez çalışmamın veri toplama kısmının oluşturulması ve değerlendirilmesinde yardımlarını esirgemeyen Sn. Yrd. Doç. Dr. Cengiz AKALAN'A ve hayatımın her aşamasında bana her yönden destek olan aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

1. GİRİŞ

İlk çağlardan itibaren insanlar gereksinimlerini karşılamak için çeşitli biçimlerde örgütlenme zorunluluğu duymuşlardır. Çağlar ilerleyip yeni üretim teknikleri doğdukça bu örgütlenmeler derin değişmelere uğramış, gereksinimleri daha iyi doyumak ve toplumları daha çok refaha ulaştırmak için yeni dünya düzenleri ortaya çıkmıştır (Rowe, 1996).

Günümüzde dünya düzeninin yanı sıra her şeyin hızla değiştiğinin farkındayız. Farkında olduğumuz ya da olmadığımız, görebildiğimiz ya da göremediğimiz, bildiğimiz ya da bilmediğimiz tüm varlıklar değişmektedir. Bu nedenle değişim insanların günlük yaşantısının bir parçası, doğal bir süreci haline gelmiştir (Dolaşır, 2005).

Bir başka deyimle spor; toplumsal dayanışma ve bütünleşmeyi sağlayan, insanların ve farklı kültürlerin birbirlerini daha iyi tanımalarına olanak veren, insanları dil, din, ırk, meshep, milliyet, sosyal konum, eğitim ve ekonomik farklılıklar gözetmeksizin bir araya getiren , herkese eşit bir tutum ortaya koyan yegane olgudur (Sunay, 2010).

Bu süreçte, değişimin içeriğine bağlı olarak *spor* da kendi alanında değişiklik göstermiştir. Çünkü spor otonom olarak kendiliğinden oluşmaz. İçinde gerçekleştiği toplumun sosyal yapısına ve siyasal yönetimine bağlı olarak biçimlenir (Kale, 1994).

Günümüzde spor, kişisel ve toplumsal sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikleriyle önemli bir hizmet sektörü olarak kabul görmektedir. Ayrıca, günümüzün kitle iletişim araçları ve özellikle medyanın etkisiyle karlı bir reklam ve tanıtım aracı haline gelen spor, geniş kitlelerin yoğun ilgisini çeken bir gösteri ve eğlence faaliyeti olarak tüketim sektörüne dönüşmüştür (Bayraktar, 2003).

Yirminci yüzyılın ikinci yarısında başlayan teknolojik patlamanın bir sonucu olarak ulaşım ve kitle iletişim araçlarındaki gelişme, diğer alanlarda olduğu gibi spor alanında da kendisini göstermiştir.

Gelişen teknoloji sayesinde spor araç, gereç ve alanları modernleşirken, toplumların birbirine yaklaşması, yükselen refah düzeyi ve artan boş zamanların değerlendirilmesi kaygısı daha çok insanın spora ilgi duymasına, tüm dünyada sportif aktivitelere ilgi ve katılımın artmasına neden olmuştur (Berber, 2001).

Günümüzde çoğu insan “spor” kavramının ne olduğunu kendi deneyimlerine dayalı olarak yorumlamaktadırlar. Çoğumuza göre spor, sağlık ve eğlence olurken, bazen, profesyonel bir iş ve çalışma alanı (teknik direktörlük, antrenörlük, sporculuk vb.) istihdam alanı (spor kulüpleri, federasyonlar vb.) ya da bir ticaret alanı (spor ürünlerinin pazarlanması) olabilmektedir (Parks, 1998).

Fişek, sporu şöyle tanımlamıştır; “spor, insanın doğayla savaşırken kazandığı ana becerileri ve geliştirdiği araçlı–araçsız savaşım yöntemlerini, boş zamandaki artışa bağlı olarak, tek tek ya da topluca barışçı biçimde ve benzetim yoluyla, oyun, oyalanma ve işten uzaklaşma için kullanılmasına dayalı estetik teknik, fizik yarışmacı ve toplumsal bir süreçtir .“ (Fişek, 1980).

Bir başka tanımda spor, birey ya da grupların; sağlık, eğlence, gösteri ya da macera amaçlı yaptıkları, bireylerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor özelliklerinin planlı ve programlı geliştirilerek, belirli kurallar çerçevesinde gerçekleştirildiği, rekabete ve yarışmaya dayalı olup, fiziksel ve / veya zihinsel aktivite gerektiren etkinlikler olarak tanımlanabilmektedir (Sunay, 2009).

Spor tüm insanlar içindir. Sporla her insan özgün yaşamasını yeniden bulur, bu sırada bütün insanlarla bütünleştiği bir etkinliğe ve denemeye girer. İnsan yaşamı ile birbirinden ayrılmaz bir bütün haline gelen spor, insanın tüm yaşamı boyunca sağlıklı, başarılı mutlu olmasında ve moral gücü yüksek tutulmasında önemli bir rol oynamaktadır (Yalçinkaya, 1993).

1982 Anayasasının 59. maddesinde her yaştaki vatandaşlar için beden eğitiminin sağlanması devletin görevi olarak belirtilmiştir.

Bundan dolayı “ Kitle sporu ”,“ Yaşam boyu spor ”,“ Herkes için spor ” ve “ Sağlıklı yaşam için spor ” gibi sloganlarla, farklı cins, meslek ve statüdeki bireyleri aktif olarak spora çekebilme adına bu bireylerin boş zaman faaliyetlerinde spor yapma eğilimleri teşvik edilmiştir (T.C. 1982 Anayasası)

Günümüzde spor, ekonomik kazanç sağlayan, ülkeler arasında rekabeti artıran ve tüm dünyada farklı kültür ve sosyal statülerden insanların bir araya gelerek birlikte tüketebildiği ortak bir üründür.

Ülkeler sporu, toplumun iç dinamiklerini harekete geçiren bir itici güç, bir siyaset aracı, sosyal ve kültürel değişimin bir aracı olarak kullanmışlardır ve kullanılmaktadırlar. Bir devlet politikası haline gelen spor, mikro boyutta kişilerarası, makro boyutta ise uluslararası rekabetin bir simgesi haline gelmiştir (Yazıcı, 2007)

Boş zamanını spor yaparak değerlendiren bireylerin daha sağlıklı, daha hareketli ve daha bilinçli olduğu bilindiğine göre sporun yaygınlaştırılması genel toplum sağlığının dolayısı ile genel nüfusun içerisinde sağlıklı insan sayısının artmasını sağlayacaktır (Ocak ve Güdül, 2008).

Bu çalışma, sağlıklı, sosyal ve kültürel alanda çağdaş bir toplum yaratmada toplum bireylerinin spor yapmasının öneminden hareketle Ankara’da özel spor merkezlerine üye olan bireylerin spora yönelme nedenlerini araştırmak ve bu bireylerin daha fazla spora yönelmelerini sağlamak amacıyla yapılmıştır.

Bu araştırma Ankara ilinde bulunan ve üye sayısı 500’ün üzerinde olan özel spor merkezleri ile sınırlıdır. Araştırmanın yapıldığı tarihten sonra açılan veya üye sayısı sonradan 500’ün üzerine çıkan özel spor merkezleri araştırma kapsamı dışında kalmıştır. Devlet ve belediyelere bağlı olan öze spor merkezleri araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Çalışma anket yöntemi ile sınırlandırılmıştır.

1.1. Sporun Tanımı

Canlılığın temel belirtisi hareket olmuştur ve yaşam hareket ile tanımlanmaktadır. İnsan vücudunun eğitiminin önemli bir parçası hareketle sağlanır.

Hareketin temeli sporun tarihini oluşturmaktadır. Dolayısıyla evrimleşme sürecinin ardından insanlık tarihinin başlangıcı ile birlikte spor değişik formlarıyla insanın yaşantısına girmiştir.

Sporun tarihsel süreç içinde ortaya çıkışı ve gelişimi, insanın doğayla mücadelesi ile başlar ve bu mücadele içerisinde gelişimini sürdürür. Zorlu doğa koşullarında yaşamı devam ettirebilmek için korunmak, beslenmek, barınmak gibi nedenlerle kendiliğinden ortaya çıkan bir takım eylemler zaman içerisinde bazı kurallara bürünerek ve amaçsal değişikliklerle günümüzde spor olarak bilinen eylem bütünlüğünün temelini oluşturmuştur (Sunay, 2009).

Spor sözlük anlamı olarak lâtince Disportare Ve Desport biçiminde “dağıtmak, birbirinden ayırmak” anlamına gelen sözcüklerden 17. yüzyıldan sonra günümüze gelinceye kadar ilk hecesi aşınarak “Sport” biçimine dönüştüğü araştırmacılar tarafından öne sürülmektedir. Britannica Ansiklopedisi sporu “Belirli ölçüde güç ve beceri gerektiren yarışmalı ve eğlenceli etkinlikler” olarak tanımlamaktadır (Ana Britannica, C.XIV).

Spor, sporla uzaktan veya yakından ilgilenen bir çok insan tarafından çeşitli anlamlarda kullanılmış ve sporun değişik tarifleri yapılmıştır. Bunlardan bazıları şunlardır;

Michaud ve ark.'na göre spor; genellikle insanların kendi kendine veya diğer insanlarla çeşitli şekillerde karşılaşmasını içeren fiziksel aktiviteler olarak tanımlanabilir (Michaud ve Ark., 1999).

Bir başka tanıma göre: Spor genel anlamıyla, organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı olarak tüm kişiliğin eğitimi, genel eğitimin tamamlayıcısı ve onun ayrılmaz bir parçası olup, amacı insanların fiziksel, zihinsel, ruhsal ve sosyal gelişmelerine katkıda bulunmaktır (Doğar, 1997).

Daha geniş bir tanımla spor, tek başına veya toplu olarak yapılan, kendine özgü kuralları olan, genelinde bir yarışmaya dayanan bedensel ve zihinsel yetilerin gelişimini sağlayan eğitici ve eğlendirici uğraştır. Spor, ferdin doğal çevresini beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zaman olacak şekilde meslekleştirerek yaptığı sosyalleştirici, topluluğu bütünleştirici ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (Sunay, 2009).

1.2. Spora Katılım Nedenleri

Günümüzde spor ve insan yaşamı birbirinden ayrılmaz hale gelmiştir. Bu nedenle hangi yaşta olursa olsun, bilimsel temellere dayalı, bilinçli ve sistemli yapılan spor, insanın tüm yaşamı boyunca sağlıklı, uyumlu, başarılı, mutlu olmasında ve normal gücün yüksek tutulmasında önemli bir rol oynamaktadır (Atasoy ve Kuter, 2005).

Spor yapmanın temel amacı; hareketsiz bir yaşantının neden olduğu organik, psikolojik ve fiziki bozuklukları önlemek veya yavaşlatmak beden sağlığının temeli olan fizyolojik kapasiteyi yükseltmek, fiziksel uygunluğu ve sağlığı uzun yıllar muhafaza etmektir.

Spora başlamak isteyen bütün insanlar; daha iyi sağlık düzeyine ulaşmak, kilo vermek, esneklik ve çeviklik kazanmak veya kas güçlerini artırmak için yola çıkmaktadırlar.

İnsanları spor yapmaya iten sebeplerin bir kısmı su şekilde sıralanabilir;

- Belli sosyal ihtiyaçları karşılamak
- Sağlık, rehabilitasyon ve fiziksel uygunluk sağlamak
- Estetik ihtiyaçları doyumak
- Duygusal gerilimden kurtulmak
- Spor yoluyla bilgece deneyimler kazanmak
- Sevinç, eğlence, haz, neşe gibi duyguları kazanmak
- Kendini gerçekleştirmek ve göstermek
- Yeni tecrübeler kazanmak
- Sosyal ilişkiler kurmak
- Maddi kazanç ve ayrıcalıklar elde etmek
- Zayıflama, mutlu olmak
- Güç, hız, dayanıklılık, çeviklik, koordinasyon yeteneği geliştirmek
- Sıkıntı ve hastalıklara karşı direnç kazanmak
- Gençlik, güzellik elde etmek ve benlik duygusunu geliştirmek
- Boş zamanı ortaklaşa, aktif ve verimli bir biçimde değerlendirmek
- Özsaygıyı artırmak (Zorba, 2006).

Ayrıca demografik faktörler arasında yer alan; yaş, cinsiyet ve gelişim özelliklerinin, fiziksel aktivitelere katılımında etkili olduğu gözlenirken, sosyo-ekonomik ve kültürel yapılarının da destekleyici rol oynadığı gözlenmiştir (Efe, 2007).

1.2.1. Sporun Sağlığa Etkisi

Modern hayat dediğimiz yaşayış biçimi, insan organizmasını giderek yıpratıyor. İnsanın çalışma ve yasama şartları sanayileşmenin, çarpık kentleşmenin yarattığı kapalı,

kirli ve bunaltıcı atmosferinde gittikçe bozuluyor. Üst üste yığılmış evler, dar ve kirli sokaklar, hınca hınç dolu toplu taşıma araçları sanayileşmenin ve iş hayatının yarattığı monoton ve yıpratıcı iş düzeni kirlenmiş çevre, insan sağlığını tehdit etmektedir.

İnsanın bu şartlarda çalışmak ve yaşamak zorunda olması, ruhsal sorunlar yaratmakta iş ve aile çevresinde çeşitli sürtüşmeler, gizli ya da açık çekişmeler ve gereksiz gerginliklerin oluşmasına yol açmaktadır. Bu tür olumsuzluklar, insan sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. İnsanlar hareketsiz tek düze bir hayat yaşamak durumuyla karşı karşıya gelmektedir. İnsanın hareketsiz kalması mahkum olabileceği en kötü hastalıktır, insan organizması hareketsiz kaldığında kaslar zayıflar, eklemleri islerliklerini kaybeder, kas sinir iş birliği aksayarak temel beceriler kaybolur (Özdilek ve Kılıç 2006).

Spor, çağdaş insanın karşısına dikilen bu tehlikeye karşı dinamik, güncel yaşamın getirdiği streslerden uzak bir ortam yaratarak çözüm getirmekte ve kazandırdığı sağlıklı yaşam biçimiyle de koruyucu tıbbı yardımcı olmaktadır (Gökhan, Olgun, Gürses,1979). Spor etkinliklerine katılan bireylerin hepsinin, katılmayanlara oranla fiziksel bakımdan sağlıklı ve sağlam oldukları geniş ölçüde kabul edilen bir gerçektir.

Spor, insan hayatının her döneminde yapılabilmektedir. Ayrıca herhangi bir başlama yaşının olmaması da sporu, insan hayatının vazgeçilmez sağlık kaynağı yapmaktadır. Bütün bilimsel araştırmalar göstermiştir ki, spor egzersizlerinin kişiye travma haricinde hiçbir olumsuz etkisi olmamakla birlikte spor hekimleri bu konuda “Eğer egzersizin faydaları bireylere tam olarak anlatabilirse ve onlar egzersizin sağlık açısından ne kadar önemli olduğunu bilseler en önemli zamanlarını egzersize ayırırlar ve onlar için vazgeçilmez uğraş olurdu.” demişlerdir (Açak, İlkin, ve Erhan, 1997).

1.2.2.Sporun Psikolojik Etkisi

Bireyler günlük yaşantılarının monotonluğundan ve stresinden büyük ölçüde spor sayesinde uzaklaşabilmekte ve spor yaparak kendilerine fiziksel, psikolojik ve sosyal faydalar sağlamaktadırlar. Psikolojik açıdan spor yapan bireylerde spor haz alma ve mutlu etme duygusu yaşatmaktadır. Çağımızın hastalığı olarak adlandırılan stresle başa çıkmada en önemli etken kuşkusuz spor olmaktadır. Bireylerin günlük yaşantıda karşılaştıkları monoton hayat tarzı ve anlayışını spor yolu ile ortadan kaldırmak mümkündür. Bireylerin rahatlaması ve gevşemesini sağlamanın yanı sıra kendilerini mutlu hissetmelerini ve bir şeyleri başarmış olmalarının vermiş olduğu hazzı yaşamaları sağlanmış olur (Güçlü, 2005). Düzenli egzersiz programları, depresyon ve anksiyeteyi azaltır, benlik imajı sosyal yetenekler ve sonucunda yaşam doyumunu artırır.

Bireyin akıl sağlığı ve genel olarak mutlu olma düzeyi (azalan stres, artan özsaygı ve özgüven), fiziksel aktivitelere katılım yolu ile artırılabilir. Aerobik egzersiz ruh halini düzeltir, kontrol ve egemenlik duygusu sağlar, depresyonu azaltır, benlik kavramı, atılganlık ve öz saygıyı artırır (Tekin, 1997)

Konuyla ilgili deneysel çalışmaların sonuçlarını derleyen Knoll, bedensel egzersize bağlı olarak; duygu, durum ve benlik algısında olumluya doğru bir artışın, korku ve depresyonda ise bir azalmanın yaşandığını belirtmiştir. Yine, bedensel egzersiz ve ruhsal sağlığın parametreleri arasında olumlu yönde bir ilişkinin olduğunu vurgulayan başka araştırmaların sonuçlarına dayanarak düzenli spor faaliyetinin depresyon, korku ve psikik gerginliği azalttığını, özgüveni arttırdığını ve uyku bozukluklarının giderilmesine katkıda bulunduğunu söyleyebiliriz.

Elde edilen bulgulara dayanarak bedensel egzersizin psiko-sosyal sağlığa yönelik doğrudan ve dolaylı etkileri bulunduğu ileri sürülmüştür. İngiliz ve Amerikan literatüründe yer alan spor sağlık ilişkisi hakkındaki yayınları değerlendiren Schwarzer de ruhsal sağlığın göstergeleri üzerindeki değişimleri doğrulamış ve bu değişimin ortaya çıkmasında doğrudan ve dolaylı etkinin rol oynadığını tekrarlamıştır (Schwarzer,1996).

1.2.3. Sporun Bireysel (Kişisel) Etkisi

Fert ve toplum ilişkilerinin geliştirilmesinde sportif olay, hem ferdi hem sosyal açıdan etkili olmaktadır. Spor, sadece ferdin fiziki ve psikolojik yönden güçlenmesi için sürdürülen eğitici bir faaliyet değildir.

Bunun yanında, fertteki sorumluluk ve is birliği eğilimi ile düzen sağlama kabiliyetini ortaya çıkartarak ferdin sosyalleşmesine de katkıda bulunmaktadır. Ayrıca spor hem ferdi hasılanın, hem sosyal hasılanın geliştirilmesine yardımcı olmaktadır. Ferdi hasıladan ferdin yaratıcı ve çalıştığı alanda verimli olmasını düşünmekteyiz. Sosyal hasıladan ise, ferdin geliştirilen bilgi kabiliyet ve nitelikleri ile toplumdaki sosyal ve ekonomik gelişmeye katkısını anlamaktayız (Erkal, Güven ve Ayan, 1998).

Nitelikli insan gücü sağlıklı olmadan verimli olmaz ve kendisinden beklenen katkıları yapamaz. İnsanların, özellikle gençlerin beden ve ruh yapısının eğitilip geliştirilmesinde en uygun ve en tesisli araç; hareket faktörünün her çeşidini ve prensiplerini kapsayan beden eğitimi ve spor eğitimidir (Erol, 2008).

Sistemli ve programlı bir şekilde uygulanan bedensel etkinliklerin ardından kişinin bedensel bir takım rahatsızlıklarıyla ilgili algılamasının olumlu yönde değişmesi ve buna paralel olarak kendisini fiziksel açıdan iyi ve sağlıklı hissetmesi fiziksel iyilik haline yönelik etkinin işaretidir. Birçok araştırma, kişinin kendi fiziksel sağlığına ait öznel değerlendirmeleriyle, yani kendisini fiziksel açıdan daha zinde hissetmesiyle spor faaliyetleri arasında olumlu bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur (Özdilek ve Kılıç, 2006).

Hiç kuşkusuz modern toplumların en yaygın sosyal etkinliklerinden birisi spordur. Spor sanat, edebiyat, kültür gibi entelektüel uğraşlarla kıyaslanamayacak kadar yaygın bir etkinlik alanına sahiptir. Sporun sosyal fonksiyonları olarak, sosyal ve kültürel zevkler ile duyarlılık kazandırır.

Bireylerin boş zaman kavramlarının sağlık değerlendirilmesine, hoşgörü ortamının artmasına, bireylerin ve toplumun sosyal sorumluluklarını yerine getirmesine, spor yapanların belirli bir statü ve bireyin ait olduğu topluma mensubiyet duygusunun gelişmesine yardımcı olur. Toplumların ekonomik, kültürel ve sosyal kalkınmalarına yardımcı olur. Özellikle bireylerin ait oldukları topluma mensubiyet duygularının pekişmesini sağlar. Sonuç olarak toplumsal birlikteliğin sağlanmasında yardımcı olduğu söylenebilir (Yetim, 2005).

1.2.4. Sporun Toplumsal Etkisi

Çağdaş toplumlar, sporu, sosyal hayatın ayrılmaz bir parçası saymaktadır. Geri kalmış ya da gelişmekte olan toplumların çoğunda sporun sosyal hayattaki yeri ve önemi henüz keşfedilmemiştir. Günümüzde toplumların spora yaklaşımları, o toplumların genel yapısını ve mantalitesini yansıtır. Sporda gelişmiş ülkeler, aynı zamanda ileri ve çağdaş ülkelerdir. Yani spor gelişmişliğin bir kriteri olarak düşünülebilir (Karasüleymanoğlu,1989).

Spor, toplumdaki kültürel kaynaşmayı teşvik etmesi, sosyal davranış ve ilişkileri istenen düzeye getirmesi, insanların boş zamanlarını değerlendirmesi açısından büyük önem taşır. Spor, kültürün bir unsuru olarak, kişilerin ve toplumların düşünce ve davranışlarını şekillendirmekte ve diğer kültür unsurlarını etkileyerek milli özellikler kazandırmaktadır. Spor faaliyetleri içinde görülen beden hareketleri toplumsal hareketlere de yansımaktadır (Güvenç, 1991).

Spor hangi düzeyde ele alınırsa alınsın her zaman bir takım toplumsal ilişkiler şeklinde ortaya çıkmaktadır. Toplumun bir üyesi olması nedeniyle insan sürekli olarak grubun parçası olarak yaşamakta, davranışları onun diğer bireylerle etkileşiminin bir fonksiyonu olmaktadır.

Günümüzde geniş kitleleri ilgilendiren spor olgusunda, sportif yarışma sonucu statü farklılaşmasına bağlı olarak bir hiyerarşi durum ortaya çıksa bile, bu durum sınıfsal bir şekle dönüşmez. Toplumsal uygulamalar açısından spora bakıldığında, sporun birçok simgesel ve toplumsal işlevleri olduğu görülür. Sporun bütünleştirici, birleştirici ve eğitimsel işlevi yanında günlük yaşamın kimi ihtiyaçlarını güvence altına almaya yönelik bir işlevi olduğu da görülmektedir (Armağan, 1981).

Spor, birey, grup ve toplumlar arasında işbirliği sağlar ve dostluğu güçlendirir. Oyundaki kurallar ve düzenlemelerle disiplin duygusunu geliştirir. Spor, toplumsal olarak bir arada yaşamaya katkıda bulunur (Jarvie, 1991).

Toplumsal yönden spor aktivitelerinin diğer faydaları;

1. Liderlik, hoşgörü, arkadaşlık, iyiyi, doğruyu ve güzeli takdir etme gibi nitelikler kazandırması,
2. Kendini kontrol etmeyi, başkalarına ve kurallara saygıyı öğretmesi,
3. Olumlu ve sağlıklı yaşama alışkanlığı kazandırması,
4. Ölçülü ve planlı bir şekilde çalışmayı ve dinlenmeyi öğretmesi,
5. Yeni bir gün ve faaliyete istekli ve kuvvetli başlamayı sağlaması,
6. Toplumsal sorumluluğu geliştirmesi,
7. Birlikte olma, birlikte iş yapma ve bireyin toplumda kendisini belirtmesine olanak vermesi olarak özetlenebilir.

Modern toplumda, serbest zaman aktiviteleri, sağlıklı ve dengeli bir yaşam için etkin yollardan en önemlisidir. “Fiziksel aktivite ve rekreasyon katılım psikolojik sağlık, aile ilişkileri, arkadaş ilişkileri, toplumsal gelişim ile ilgili faydalar sağlayabilir (Canadian Parks – Recreation Association, 1995).

Spor yoluyla bireylerde, toplumu tanıma, kurallara uyma, gelenek ve görenekleri, iyi doğruyu kötüyü ayırt edebilme, başkalarına saygı gösterme, başarı ve başarısızlığı kabullenme, kendine güven duygusunun gelişmesi, sevinç ve üzüntü gibi özellikleri hissetme gibi özellikleri geliştirecektir (Yetim, 2005). Bu sebepten “yaşam boyu spor” ,” kitle sporu” , “herkes için spor” ve “sağlıklı yaşam için spor” gibi parolalarla kitlelerin boş zamanlarını sporla değerlendirmeyi özendirerek faaliyetlere önem verilerek, spora olan eğilim ve teşvikler arttırılmaktadır (Erkal, 1982).

1.3. İlgili Araştırmalar

Ülkemizde, kitle sporunun yanı sıra elit spor yapan bireyleri branş sporu yapmaya yönelten etmenler üzerine yapılmış çok sayıda çalışma mevcuttur. Bunlardan örnekler verecek olursak;

- ❖ 1992 yılında Özmeden tarafından yapılan “Beden Eğitimi ve Spor Bölümündeki Öğrencilerin Bu Bölüme Girme Nedenlerinde Rol Oynayan Etkenler ve Beklentileri” adlı çalışmada, öğrencilerin spor alanına yönelmelerinde rol oynayan faktörlerin aile, sosyal çevre, beden eğitimi öğretmenleri ve uzun süredir spor yapıyor olmalarının etkili olduğunu, %88,33’ünün idealleri doğrultusunda bölümü seçtiklerini ve beklentilerinin beden eğitimi öğretmeni, hakem, antrenör ve spor yöneticisi olmak olduğunu belirtmiştir (Özmeden, 1992).
- ❖ 1996 yılında Sunay ve Saracaloğlu tarafından 451 sporcu üzerinde yapılan “Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelten Unsurlar” adlı çalışma sonucunda, araştırmaya katılan sporcuların spordan beklentileri sırasıyla sağlıklı olmak, iyi bir fiziki görünüme sahip olmak ve milli takıma seçilmek olurken spora yönelmelerindeki başlıca nedenler sırasıyla aile, antrenörler, arkadaş gurubu ve kitle iletişim araçları olmaktadır (Sunay ve Saracaloğlu, 1996).

- ❖ 2001 yılında Berber tarafından 234 öğrenci üzerinde yapılan “Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokullarında Okuyan Öğrencilerin Spor Yapma Amaçları Ve Spora Yönlendirilmelerinde Etkin Olan Faktörler: Konya Örneği” adlı çalışma sonucunda, araştırmaya katılan öğrencilerin spordan beklentileri olarak sağlığı korumak başı çekerken, para kazanmak ve sosyal çevre edinmek seçenekleri gösterilmektedir. Ayrıca spora yönelmede önem sırasına göre aile, beden eğitimi öğretmeni ve kitle iletişim araçları yer almaktadır (Berber, 2001).
- ❖ 2001 yılında Tanılkan ‘ın “Ankara’daki Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Okullara Giriş Nedenleri ve Mesleki Beklentileri” adlı çalışmada, öğrencilerin beden eğitimi ve spor yüksekokullarına; sporu, beden eğitimi ve spor öğretmenliğini sevdikleri için girdiklerini, sporcu olmalarının da büyük etken olduğunu belirtmiştir. Ayrıca araştırmasında, öğrencilerin beden eğitimi ve spor yüksekokullarına girişleri sırasında gerek aile ve arkadaşları, gerekse öğretmenleri ve antrenörleri tarafından yeterince yönlendirilmediklerini belirtmiştir (Tanılkan, 2001).
- ❖ 2003 yılında Sunay ve Bayraktar tarafından 200 sporcu üzerinde yapılan “Türkiye’de Elit Bayan Ve Erkek Voleybolcuların Spora Başlamasına Etki Eden Unsurlar Ve Spordan Beklentileri” adlı çalışma sonucunda, çalışmaya katılan voleybolcuların spordan beklentilerinin sağlıklı olmak, sağlığı korumak, maddi kazanç sağlamak ve iyi bir fiziki görünüme sahip olmak olduğunu görüyoruz. Ayrıca spora yönelten etmenlerin de sırasıyla beden eğitimi öğretmeni, aile ve kitle iletişim araçları olduğu anlaşılmaktadır (Sunay ve Bayraktar, 2003).
- ❖ 2003 yılında Eyler tarafından ABD’de yaşayan 1000 kadın üzerinde yapılan bir araştırma sonucuna göre eğitim düzeyi ve medeni durumla fiziksel aktivite düzeyi arasında manidar bir farklılık bulunamamış, aylık geliri daha yüksek ve bir mesleği olan kadınların tavsiye edilen düzeyde fiziksel aktivite yapma oranı da yüksek çıkmıştır.

- Ayrıca, tek çocuğu olanların birden fazla çocuğa sahip olanlara nazaran daha fazla fiziksel aktivite yaptığı da belirlenmiş ve dini hizmetlere katılma ve sosyal olarak üst rollerde bulunmanın fiziksel aktivite düzeyi ile ilişkisi vurgulanmıştır (Eyler, 2003).
- ❖ 2005 yılında şebin, Serarşlan, Katkat, Tozoğlu, Kızılet tarafından 684 üniversite öğrencisi üzerinde yapılan “ Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Spora Başlama Ve Spor Yapma Nedenlerine İlişkin Görüşleri “ adlı çalışma sonucunda, araştırmaya dahil olan üniversite öğrencilerinin spora başlama nedenleri olarak sağlıklı bir yaşam sürme ve kötü alışkanlıklardan korunmak göze çarparken, spora yapma nedenlerini ise başlıca ailelerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirlediği görölmektedir (şebin, Serarşlan, Katkat, Tozoğlu, Kızılet, 2005).
  - ❖ 2006 yılında Ramazanoğlu ve Eroğlu tarafından 421 spor merkezi üyesi üzerinde yapılan “Spor Merkezlerinde Üyelik Yenilemelerini Etkileyen Faktörlerin Araştırılması” adlı çalışmanın sonuçlarına göre spor merkezi üyelerinin spora başlama nedenleri olarak sağlığı korumak, zayıflamak, iş stresinden uzaklaşmak ve sosyal ilişkileri geliştirmek sayılabilir (Ramazanoğlu ve Eroğlu, 2006).
  - ❖ 2006 yılında Alibaz, Gündüz, şentuna tarafından 100 sporcu üzerinde yapılan “Türkiye’de Üst Düzey Taekwondo, Karate Ve Kickboks Sporcularının Bu Spor Branşına Yönelmelerine Teşvik Eden Unsurlar, Yapma Nedenleri Ve Geleceğe Yönelik Beklentileri” adlı çalışmada, çalışmaya katılan Taekwondo, Karate ve Kickboks ile uğraşan sporcuların bu branşlara yönelmelerini teşvik eden unsurlar sırasıyla antrenör, aile yazılı basındır. Sporcuların geleceğe yönelik beklentileri ise milli takıma seçilmek, maddi gelir sağlamak ve sağlıklı bir yaşam sürdürebilmek olarak tespit edilmiştir (Alibaz, Gündüz, şentuna, 2006).

- ❖ 2006 yılında Sezen ve Yıldız tarafından 262 spor alanı öğrencisi üzerinde yapılan “ Ortaöğretim Kurumları Spor Alanında Okuyan Öğrencilerin Spora Başlama ve Bu Alanı Seçme Nedenleri ile Beklentileri ” adlı çalışmanın verilerine göre öğrenciler sporu sevindikleri ve aktif sporcu oldukları için spor alanını seçmişlerdir. Spora başlamada ise ailenin çok büyük etkisi ve önemi olduğu, arkadaş çevresinin ve öğretmenlerinin daha az etkisi olduğu görülmüştür (Sezen ve Yıldız, 2006)
- ❖ 2006 yılında Gökdemir ve Şimşek tarafından 200 atletizm sporcusu üzerinde yapılan “ Ortaöğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri “ adlı çalışma sonuçlarına göre sporcu öğrencileri atletizm branşına teşvik eden unsurların başında beden eğitimi öğretmeni ve yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörü gelmektedir. Basın-Yayın organları ve televizyon kanalları ile okuldaki spor tesisi ile malzemenin ise spora teşvik eden unsurların sonunda geldiği çıkan sonuçlardandır. Sporcu öğrencilerin atletizm branşı ile uğraşma nedeni olarak en önde başarı kazanmaktan zevk duymak ve atletizm branşını sevmek gelmektedir. Daha sonra sırasıyla arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek, atletizm sporuyla uğraşarak sağlıklı olmak, sporcu olarak arkadaşlarınca tanınıp sevilme, sporun olumlu katkılarından haberdar olmak, spor yaparak boş zamanları değerlendirmek gibi nedenler gelirken, maddi geliri artırmak nedeni en son sırada yer almıştır (Gökdemir ve Şimşek, 2006).
- ❖ 2007 yılında Bıyıklı tarafından yapılan bir araştırma sonucuna göre genel olarak anket katılımcılarının spora başlama nedeni olarak fiziksel ve ruhsal olarak sağlıklı kalmak, kilo vermek ve fiziksel performansı artırmak sıralanmaktadır (Bıyıklı, 2006).

- ❖ 2008 yılında ABD’de 259 kişi üzerinde yapılan “Measurement of Physical Activity to Assess Health Effects in Free-living Populations” adlı araştırmanın sonucunda, bireylerin spora yönelmelerindeki etmenler önem sırasına göre yeni insanlar tanımak, sağlıklı olmak, formda kalmak, fazla enerjiyi atmak ve eklem/sırt ağrılarından korunmak olarak belirtilmiştir (Pattenbarger, Blair, Lee, Hyde, 2008).
- ❖ 2008 yılında Ocak ve Gdl tarafından 301 spor merkezi yesi üzerinde yapılan “Fitness Salonlarına Giden Bireylerin Beklentileri (Bursa İli rneği)” adlı çalışmanın sonuçlarına göre araştırmaya katılan üyelerin spor yapma nedenleri kilo vermek, stres atmak ve boş zamanı değerlendirmektir (Ocak ve Gdl, 2008).
- ❖ 2008 yılında Tel ve Köksalan tarafından 2558 kişi üzerinde yapılan “ğretim yelerinin Spor Etkinliklerinin Sosyolojik Olarak İncelenmesi (Doğu Anadolu rneği)” adlı çalışmanın sonuçlarına göre, anket çalışmasına katılan ğretim üyelerinin spor yapma nedenleri olarak sağlığı korumak, spor yapmayı sevmek, iş verimini artırmak ve boş zamanı değerlendirmek tercihler arasındadır (Tel ve Köksalan, 2008).
- ❖ 2009 yılında Sunay ve Yıldırım tarafından 100 sporcu üzerinde yapılan ”Türkiye’de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri Ve Beklentileri” adlı çalışmanın sonuçlarına göre tenis sporcularının spora yönelmelerindeki etmenler önem sırasına göre aile, arkadaş çevresi, beden eğitimi ğretmeni ve basın yayın olarak sıralanabilir. Ayrıca sporcuların spordan beklentileri sırasıyla maddi geliri artırmak, boş zamanları olumlu değerlendirmek, sağlıklı olmak ve mutlu olmak şeklindedir (Sunay ve Yıldırım, 2009).

1.4. Spordan Beklentiler

1.4.1. Sağlık Beklentisi

Yaşadığımız bu çağda şehirleşme hızla artmış ve teknolojinin gelişmesine bağlı olarak toplumlarda endüstrileşme ve çarpık yapılaşmanın getirdiği sosyo-ekonomik, kültürel problemlerle birlikte psikolojik gerginliğe sebep olan faktörlerde (gürültü, yoğun trafik vs.) ortaya çıkmıştır (Zorba,2006). İnsanın doğal yapısına uymayan bir yaşam biçimi ile birlikte stresler, solunum ve dolaşım sistemi hastalıkları, özellikle gelişmiş ülkelerde basta gelen ölüm nedenleri arasına sokan faktörlerdir. Spor, insanın karşısına dikilen bu tehlikelere karşı dinamik ve stresten uzak tutan bir ortam yaratarak sağlıklı yaşam biçimiyle koruyucu tıbbi yardımcı olmaktadır (Öztürk,1998).

Hareket, insanın doğasında vardır ve bu sistemin temelini kaslar ve iskelet oluşturur. Spor etkinlikleri normal kas ve kemik gelişimi için zorunlu olmaktadır. Aynı zamanda bu etkinlikler, kemik özgül ağırlığını ve bağ dokunun esnekliğini artırmakta baskı ve gerginliklere karşı güçlendirmektedir. Spor etkinlikleri düzenli yapıldığında organizmanın fiziksel uygunluk ve dayanıklılığını ve buna bağlı olarak da iç organların fonksiyonlarını geliştirir (Erkal, 1998).

Sağlık ve zindelik için sporda amaç; sağlıklı yasama, streslere dayanma gücünün artırılması, ideal kiloda kalmak, iş ve meslek hayatında başarı, genç kalma canlı ve hareketli, kaliteli bir yaşam teminidir. Bu nedenle son yıllarda fiziksel egzersizlere ilgili katılım giderek artmaktadır. Bu ilgi sporun beden ve ruh sağlığı üzerindeki olumlu etkilerinin ortaya konmasına bağlanabilir. Sporun insan vücuduna sağlık ve zindelik kazandırdığı bilinen bir gerçektir.

1.4.2. Psikolojik Beklentiler

Spor aktivitelerinin insana kazandırdığı güç, dayanıklılık, zindelik ve çeviklik gibi fiziksel faydaların yanı sıra kazandırdığı psikolojik faydaları da göz ardı edilemez. Psikologlar hareket eden insanların depresyon yönünden hem psikolojik hem de fizyolojik faydalar elde ettiğini görmüşlerdir. Egzersizler depresyon ve anksiyeteyi azaltır. Dahası egzersiz "iyi hissetme" hormonlarının (endorfinlerin) salgısını arttırmaktadır (Zorba, 2006).

Psikolojik açıdan spor yapan bireylerde spor haz alma ve mutlu etme duygusu yaşatmaktadır. Çağımızın hastalığı olarak adlandırılan stresle başa çıkmada en önemli etken kuşkusuz spor olmaktadır. Bireylerin günlük yaşantıda karşılaştıkları monoton hayat tarzı ve anlayışını spor yolu ile ortadan kaldırmak mümkündür. Bireylerin rahatlaması ve gevşemesini sağlamanın yanı sıra kendilerini mutlu hissetmelerini ve bir şeyleri başarmış olmalarının vermiş olduğu hazzı yaşamaları sağlanmış olur (Güçlü, 1996).

Bedensel egzersiz ve ruhsal sağlığın parametreleri arasında olumlu yönde bir ilişkinin olduğunu vurgulayan başka araştırmaların sonuçlarına dayanarak düzenli spor faaliyetinin depresyon, korku ve psikik gerginliği azalttığını, özgüveni arttırdığını ve uyku bozukluklarının giderilmesine katkıda bulunduğunu söyleyebiliriz. Bir sağlık davranışı olarak spor faaliyetinin etkilerini, koşullarını ve teşvik edilmesinin imkânlarını araştıran bir başka çalışmada da aynı sonuçlara ulaşılmıştır. Söz konusu etkinin sebebini açıklarken de bedensel yüklenmeye bağlı fizyolojik değişmelerin ve sporun sosyal yönüyle grup dinamiğine etkisinin önemine dikkat çekilmiştir (Özdilek ve Kılıç, 2006).

Spor yapılan çevrede meydana getirmeye çalışılan düzenleme ve değişikliklerin spor yapanların psikolojik yönlerini olumlu yönde etkileyip, onların çevre şartlarından olumsuz etkilenmelerine yol açmaksızın bir ahenk ve huzur içinde çalışmalarına yardımcı olacak bir ortam hazırlanmasına özen gösterilmelidir (Ramazanoğlu ve Eroğlu, 2006).

1.4.3. Sosyalleşme Beklentisi

Sosyalleşme, toplumun bir üyesi olma, diğer insanlarla birlikte yaşamayı öğrenme sürecidir. Bu süreç içinde birey, diğer insanlarla etkileşimi yoluyla kendine özgü toplumsal davranış ve değerleri geliştirir (Uluğtekin,1991).

Sosyalleşmeyi bireyin içinde yaşadığı toplumun değer yargılarına uygun davranış geliştirme süreci olarak ele aldığımızda, sporda bireyin şekillenmesinde vazgeçilmeyecek bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır (Özbaydar, 1999).

Spor aktiviteleri ile bireylere birlikte faaliyet yapabilme özelliği kazandırılır. Birey rekabetçi bir yapı, çalışma disiplini, cesaret ve mücadele azmi kazanır. Kazanma ve kaybetmeyi kabullenmeyi, paylaşmayı, yardımlaşmayı, başkalarının görüş ve düşüncelerine saygı duymayı öğrenir. Birlikte çalışma sonucu bireyde sosyal sorumluluk duygusu gelişir.

Sosyal sorumluluk duygusunun gelişmesi sonucu toplumda sosyalleşme süreci sağlanmış olur (Yetim ve Şahan,2007).

Spor faaliyetlerine katılan bireylerde yapılan aktivitelerle birlikte duygularını ifade etme imkânı bulur. Saldırganlık, öfke, kıskançlık, bencillik gibi duyguların törpülenmesi sağlanır. Spor aktiviteleri ile birlikte baskı ve streslerden uzaklaşma daha çabuk gerçekleşmektedir. Bireyler spor aktiviteleri ile kendilerini ifade imkânı bulurlar. Bunun sonucu olarak kendine güven duygusu gelişir. Spor kişiliğın gelişimine katkıda bulunur. Aidiyet duygusu, takım ruhu, grup ilişkilerinin gelişmesi bunların genel sonucu olarak da toplumsal birlikteliğın artmasına yardımcı olur (Erkal, 1998).

Aynı zamanda spor faaliyetlerini yaptığı bir sosyal çevreye mensup olmakla ve o çevrenin kurallarına göre hareket ederek sorumluluk duygusunu geliştirmektir. Sosyal çevre ve spor ilişkisi bireyin geleceğini garanti altına alması ve hayatını idame ettirebilmesi şeklinde bir mesleki çevre olarak sportif faaliyetlerde bulunması şeklinde

karşımıza çıkmaktadır. Diğer taraftan modern toplumun ve kentleşmenin ortaya çıkardığı stres ve baskıdan kurtulmak, kendine zaman ayıracak hoş bir vakit geçirme ve eğlence isteği açısından sosyal çevre ve spor iç içe girmektedir (Karaküçük, 2005).

1.5. Özel Spor Merkezleri

Günümüzde spor aktiviteleri birçok yapı ve alanda yapılabilmektedir. Bu itibarla günümüzde birçok yapı, spor aktivitelerinin çeşitliliği ve buna bağlı olarak sportif uygulama alanlarının nitelik değiştirmesi gibi nedenlerden dolayı spor merkezi olarak ele alınabilmektedir. Bununla ilgili olarak, spor merkezi kavramını, içinde spor aktivitelerinin yapıldığı her türlü yapı (stadyum, pist, saha, salon, veledrom v.b.) olarak tanımlanabilmektedir (Güçlü, 1998).

Özel spor merkezini ise, büyük bir geçmişi olan sportif etkinliklerin, istenilen seviyeye çıkarılmasında gerekli ön hazırlıkların ve antrenmanların yapıldığı aynı zamanda gerek sporcu gerek antrenör ve gerekse hizmet verenlerin soyunma, duş ve tuvalet gibi ihtiyaçlarla ısınma, havalandırma, aydınlatma ve benzeri ihtiyaçların azami ölçüde karşılandığı, devletçe açılmasına izin verilen özel kapalı spor alanlarıdır şeklinde tanımlayabiliriz (Sel, 1991).

Sağlık ve fitness faaliyeti süratle büyüyen bir endüstridir. Son 10 yılı aşkın bir zamanda medya, eğitim ve sağlık kurumlarının desteğiyle insanlar büyük bir ilgiyle fitness ve boş zaman aktivitelerine başlamışlardır. Bunun sonucunda fitness ve sağlık kulüpleri hizmet sektöründeki yerini almıştır (Kutlu, 2006).

Çağımızın şartları, insanları hareketsizliğe zorladığından insanların bu kısır döngüden kurtulmalarını sağlamak ve hareket etmeye yönlendirmek için özel spor salonlarının sayıları gün geçtikçe artmaktadır. Günün geniş zamanı aktif olan özel spor salonları kişileri istedikleri vakitte kabul ederek zamanı planlama problemi ortadan kaldırır. Kişiler uzman eğitmen eşliğinde egzersiz yaptıklarından doğru yönlendirilerek sakatlanma riskini en aza indirebilirler.

Ayrıca bu konuda bilinçlenerek egzersizin insan hayatında ne denli bir önem teşkil ettiğini kavrarlar. Bünyelerinde bulunan fitness, yüzme havuzu, tenis kortu, koşu pisti, spa v.s. gibi aktivite alanları ile üyelerini hayatın stresinden uzaklaştırırlar (Karatosun, 2006).

Özel spor işletmelerinin taşıdığı en önemli misyon ise insanların spora bakış açılarını olumlu yönde değiştirirken onlarla özel olarak - dahası kişisel özelliklerine göre (vücut postürü, yaşantı, motivasyon v.b) - ilgilenip takip etmek, sağlıklı yönde bir yaşam sürdürebilmelerine uygun beslenme alışkanlığını elde etmelerine yardımcı olmaktır (Karatosun, 2006).

1.5.1. Bireysel Katkıları

Sosyal yaşamın ağır baskısı altındaki bireylerin bedensel ve ruhsal gerilimden kurtulmaları, sağlık durumlarının gelişmesi veya mevcut olan sağlık durumlarının korunmasında spor en etkili araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Çağımızın şartları, insanları hareketsizliğe zorladığından özel spor merkezleri insanların bu kısır döngüden kurtulmalarını sağlamak ve onları hareket etmeye yönlendirmek için olanak tanır. Günün geniş zamanı aktif olan özel spor salonları kişileri istedikleri vakitte kabul ederek zamanı planlama problemi ortadan kaldırır. Kişiler uzman eğitmen eşliğinde egzersiz yaptıklarından doğru yönlendirilerek sakatlanma riskini en aza indirebilirler. Ayrıca bu konuda bilinçlenerek egzersizin insan hayatında ne denli bir önem teşkil ettiğini kavrarlar (Ocak ve Güdül, 2008).

Spor tesislerindeki hizmet üretimi esas itibariyle insanları memnun edebilecek spor programlarına dayanmaktadır. Bu programlar spor merkezlerinde belirli bir ücret karşılığında profesyonel eğitmenler gözetiminde gerçekleştirilmektedir.

Spor yapmak için spor salonlarını tercih eden insanlar öncelikle spor yapmak istedikleri için, sonra zayıflamak, çevre edinmek, boş zamanlarını değerlendirmek için gittiklerini bildirmişlerdir. Çünkü bu tür salonlarda egzersiz yapmanın daha kontrollü olduğunu düşünmektedirler (Kartal, 2003). Spor salonunda egzersiz yapmanın en büyük

faydası zamanının çoğu işte geçen bireyler açısından zaman kazandırması ve zamanlarını ayarlayabilmelerini sağlamasıdır.

Özel spor merkezlerinin bireylere en önemli katkısı kuşkusuz bireylerin spora bakış açılarını olumlu yönde değiştirmesi, onlarla özel olarak dahası kişisel özelliklerine göre (vücut postürü, yaşantı, motivasyon v.b) ilgilenip takip edilmeleri ve böylece sağlıklı yönde bir yaşam sürdürebilmelerine ve uygun beslenme alışkanlığını elde etmelerine yardımcı olmasıdır (Karatosun, 2006).

Spor etkinlikleri aracılığıyla birey sağlık ilkelerini ve hareketin yasamdaki önemini kavrar. Bu gerçeklere ilişkin bilgi birikimi ile etkinlikler yeni bir anlam kazanacak bu da her bir bireyin daha sağlıklı ve amaçlı yaşam sürdürmesine yardımcı olacaktır.

1.5.2. Toplumsal Katkıları

Sağlıklı yaşam için sporun kitlelere yaygınlaştırılması ve geliştirilmesinde en etkili yollardan biri de özel spor salonlarıdır. Türkiye’de özel sektöre ve devlete ait spor merkezlerinin sayıları giderek artmaktadır. Türkiye genelinde 1980’li yıllardan itibaren sayıları tüm illerde artmaya başlamıştır (Kartal, 2003).

1989’dan sonra Türkiye’nin ekonomi alanında hızlı gelişmesi sanayi ve makineleşmesini artması özel spor salonlarına duyulan ihtiyacı artırmıştır. Çünkü bu hızlı makineleşme ve sanayileşme artışı beraberinde stres ve zihinsel yorgunluk getirmiştir. Bunun bilincinde olan devlet spor tesisleri konusunda daha titiz davranarak tesis sayısında büyük artış sağlamanın yanında özel spor salonu açmak isteyen şahıslara bazı şartların yerine getirilmesi suretiyle salonlarda faaliyet göstermelerine izin vermiştir (Boztepe, 1992).

Spor bir hizmet özelliği göstermektedir. Spor merkezlerinde insanları guruplara ayıran ırk, milliyet, din, mezhep, sosyal konum, eğitim, kültür ve ekonomik farklılıklar, vb. özellikleri göz ardı eden bir yaklaşımla herkese eşit hizmet anlayışı ortaya konur.

Spor bir hizmet özelliği gösterdiğine göre; birçok ÷lkede sporun yaygınlaştırılması ve sunulmasında, kısacası spor hizmetlerinin oluşmasında herkes için spor kavramı da önemli gör÷lmektedir.

Genel toplum sağlığını ve yaşam kalitesini arttırmak, boş zamanları değerlendirmek fonksiyonu ile yola çıkarak yaşam boyu spor veya herkes için spor birer spor hizmeti niteliği taşımaktadır (G÷ler, 1994).

Sporun bu denli toplumsal hayatta sosyal rol÷nün ön plana çıkmasında, toplumla bütünleşmesinde ve esnek bir yapıya sahip olmasında, spor merkezlerinin işlevi büyüktür. Spor merkezleri bireylerde dengeli bir kişiliğin gelişmesine hizmet eder. Özellikle toplumsal ve bilişsel açıdan birikmiş enerjinin boşalımını sağlayarak insanların dengeli bir kişiliğe kavuşmasına, aşırılıklardan ve kötü alışkanlıklardan uzaklaşmasına katkıda bulunabilir.

Her şeyden önce insanların belirli kuralları, araç ve gereçleri paylaşması nedeniyle, kolektif yaşam biçimine alışmalarına katkıda bulunabilir. Ekip bilincini ve birlikte çalışma, paylaşma alışkanlığını geliştirdiği için de spor merkezleri, toplumda önemli bir yere ve öneme sahip olabilir. Ayrıca eşitlik fikrinin gelişmesine, başkalarının hakkına saygı göstermeye, düzenli çalışma ile sistemli hareket etmeye, dikkatli olmaya, planlama ve değerlendirme yetisi kazanmaya hizmet ederek bireyin toplumsal yaşama etkili, rasyonel ve dengeli bir biçimde uyum sağlamasına yardımcı olabilir. Bu özelliklerin her biri incelendiğinde; spor merkezlerinin bireyler üzerinde önemli bir yapıya sahip olduğu gör÷lmektedir (Terekli ve şimşek, 2005).

Bugün birçok ÷lkenin spor politikasında olduğu gibi, ÷lkemizin spor politikasında da sporun topluma yaygınlaştırılması ilk sırada gelmektedir bu ise spor merkezleriyle mümkün olacaktır.

1.5.3. Ekonomik Katkıları

Spor etkinlikleri bireylere bos zaman değerlendirme, dinlenme, eğlenme, sağlık ve kültür hizmeti verirken aynı zamanda ülke ekonomisine de dolaylı olarak hizmet etmektedir. Birçok spor aktivitesinin malzeme veya hizmet özellikleri yönünden ekonomi ile iç içe olduğu görülmektedir. Spor tesisleri, spor yayınları, spor aletleri, spor turizmi, spor giysileri gibi birçok alan spor ve ekonomiyi birleştirmektedir (Atalay ve Ay, 1996).

Spor merkezleri ekonomik anlamda hizmet sektörüne ait yatırımlardır. Bu sektörde hizmet üretmek ve istihdam oluşturmak, kar/fayda sağlamak üzere kurulmuşlardır. Spor merkezleri birçok alanda önemli bir ticari hareketlilik sağlamak suretiyle hem gelir elde etmek hem de elde edilen gelirin harcanması için ekonomik ortam oluşturmaktadır. Ekonominin durgun dönemlerinde bile diğer alanlarda kısıtlamalar söz konusu iken spor etkinlikleri giderek yoğunlaşma eğilimini her zaman göstermiştir. Bu durum, boş zaman endüstrisinin gelişimi ile sportif turizm katılımlarının artması gibi sonuçlarla da izlenebilmektedir (Özdilek ve Kılıç, 2006).

O halde bu sektörde başta herkes için spor anlayışına yönelik yatırımlar olmak üzere her türlü sportif yatırımlar, ülke ekonomisine sağlayacağı girdiler bakımından özellikle eğitim ve sağlık sektörleri için bir altyapı yatırımı olarak değerlendirilebilir (Ekenci ve İmamoğlu, 2002).

Devlet kurumları, spor tesisleri için sermaye sağlayan birinci kaynak durumundadır. spor, bir taraftan geniş kitlelerin yoğun ilgisini çeken bir gösteri ve eğlence faaliyeti olarak tüketim sektörüne dönüşürken, diğer taraftan müteşebbisler için önemli miktarlarda finans hareketlerinin yaşandığı cazip bir ekonomik faaliyet alanı haline gelmektedir (Devecioğlu, 2004).

Bu amaçla; spor katılımsal ve seyirsel bir ürün sunar. Fitness aktivitelerinde gerekli olan veya ihtiyaç duyulan araç, gereçler ile promosyonel ticari eşyalar gibi ürünler serbest zaman sporunu teşvik eder (Terekli ve Katırcı, 2000).

Sporu üretmek için gerekli olan spor merkezleri, pilates salonları, tenis kortları vb. tesislerin yapımı için gerekli olan malzemeler ile bu tesislerin içerisinde bulunan aletler farklı ürünlerin pazarlanmasını sağlar. Böylece ekonomiyi oluşturan çeşitli alt birimler arası alışveriş sağlanmış olur. Ayrıca spor merkezleri ülke ekonomisine, yeni yatırımların artması, sağlık harcamalarının azalması ve dolayısıyla sosyal refahın artması gibi çeşitli katkılarda da bulunmaktadır.

Bu tezin amacı Ankara ilindeki özel spor merkezlerini kullanan bireylerin spora yönelmelerini etkileyen faktörlerin ne olduğunu, bireylerin yaptıkları spordan beklentileri ve bu beklentilerinin gerçekleşme düzeylerinin ne olduğunu tespit etmektir. Bu çalışmanın sonuçları gelecekte özel spor merkezlerine üye olan bireylerin beklentileri ve memnuniyet düzeyleri üzerine yapılabilecek çalışmalara yol gösterici nitelikte olacaktır. Ayrıca bu çalışma, özel spor merkezlerinin yönetim ve yapılandırılması bakımından da belirleyici rol üstlenmektedir.

2. GEREÇ VE YÖNTEM

2.1. Araştırma Evreni ve Örneklem

Ankara'da Spor Genel Müdürlüğü (SGM) verilerine göre 33 adet küçük ve büyük ölçekli vücut geliştirme ve sağlıklı yaşam merkezi bulunmaktadır.

Araştırmanın çalışma evreni, 2011 yılında Ankara ilinde bulunan, bünyesinde vücut geliştirme salonlarının yanı sıra çeşitli spor branşları bulunduran ve üye sayısı 500'ün üzerinde olan 15 adet (Base Life Club, Oranium Sports Club, Sports International, Ankara Üniversitesi Olimpik Yüzme Havuzu, Joya Life, Sporthill İncek, Sportif Yaşam Kulübü, Ankyra Spor ve Yaşam Kulübü, United Clubs Konutkent, ENNfit Family Club, Dolphin Sağlıklı Yaşam Kulübü, Delos Sport & Squash Club, Pelops Sports Club, SportsA Life Club, Sporty Spor ve Sağlıklı Yaşam Kulübü) özel spor merkezidir. Araştırmanın evreni; 15 adet özel spor merkezine üye olan toplamda 24.500 kişiden oluşmaktadır. Araştırma örnekleme söz konusu merkezlere üye olan ve araştırmaya gönüllü katılan 658 kişiden oluşmuştur. Evren bütünlüğüne göre örneklem hesabında gerekli formüllerden yararlanılmış ve örneklem sayısının araştırma için uygun olduğuna karar verilmiştir. (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004). Örnekleme giren bireylere çalışma için hazırlanmış olan anket formu uygulanmış ve cevapları alınmıştır.

2.2. Araştırmanın Sınırlılığı

Araştırmaya, yönetmeliği gereği özel spor merkezi kategorisine girmeyen devlete bağlı spor kompleksleri ile belediyeler ve il özel idareleri tarafından işletilen spor merkezleri dahil edilmemiştir. Araştırmaya, 2011 yılı sonrası açılan veya üye sayısı 500'ün üzerine çıkan özel spor merkezleri dahil edilmemiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Anket formu kişisel bilgiler ve beklentileri belirlemeye yönelik 36 sorudan oluşmaktadır. Çalışmada kullanılan anketin 1. bölümünde ise spor tesisini kullanan bireylerin yaş, cinsiyet, eğitim durumları, meslekleri ve gelir seviyeleri gibi demografik faktörlerin neler olduğu, bu faktörlerin sonuca ne şekilde tesir ettiğini öğrenebilmek için hazırlanmıştır.

Anketin 2. bölümünde ise toplam 30 soru 5'li likert ölçeği kullanılarak hazırlanmıştır. Bu bölümdeki amaç özel spor merkezini kullanan bireylerin spora yönelmelerini etkileyen faktörlerin ne olduğu, spordan beklentileri ve bu beklentilerin gerçekleşme düzeylerini ne ölçüde etkilediğini tespit edebilmek amacıyla hazırlanmıştır.

Anketin ikinci bölümünde bulunan 30 sorudan 8 adedi bireyleri spora yönelten etmenleri, 11 adedi bireylerin spordan beklentilerini ve kalan 11 adedi bireylerin beklentilerinin karşılanma düzeylerini belirleme amacıdadır. Söz konusu ölçekten elde edilen verilerle araştırmanın problemine çözüm aranmıştır.

Çalışmanın sağlıklı sonuçlara ulaşabilmesi için tezin amacı üyelere araştırmacı tarafından anlatılmış olup araştırmada kullanılan anket formu gönülsüz üyelere uygulanmamıştır. Anket formu üyeler tarafından doldurulurken sporlarını aksatmayacak ve aceleye getirilmeyecek şekilde planlanmıştır. Anket formları üyeler tarafından merkez girişindeki bekleme yerlerinde ve kafe'de dinlenirken doldurulmuştur.

2.4. Verilerin Analizi

Toplanan verilerin analizi için istatistiksel işlemler olarak anketin değerlendirilmesi SPSS 16 paket programında frekans ve yüzde (%) dağılımı ile ilişkilendirmelerde ki-kare

analizleri yapılmış, istatistiksel anlamlılık için alpha değeri 0,05 kabul edilmiştir. Anketin 5’li likert ölçeği ile hazırlanan 30 soruluk kısmı için Cronbach Alfa değeri (α) 74,6’dır.

Verilerin açıklayıcı faktör analizi için uygunluğu Kaiser- Meyer- Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity testi ile incelenmiştir. KMO’nun .60’dan yüksek, Barlett testinin anlamlı çıkması verilerin faktör analizi için uygun olduğunu gösterir (Büyüköztürk, 2003).

Çizelge 1.a. Güvenilirlik İstatistikleri Sonuçları

Cronbach's Alpha	Soru sayısı
,746	30

Cronbach alfa katsayısı 0 ile 1 arasında bir dağılım gösterir. Negatif değer çıkması ölçeğin benzer özellikleri ölçmediğinin bir göstergesidir. Alfa değerinin düşük çıkması testin homojen olmadığını (birkaç özelliği bir arada ölçtüğünü) gösterir (Çizelge 1.a.) KMO analizi ise, faktör analizinin iyi olup olmadığı hakkında bilgi verir. Küçük KMO değerleri, faktör analizinin iyi bir uygulama olmadığını gösterir.

Çizelge 1.b. KMO and Bartlett's Test Analizi Sonuçları

KMO	,838
Bartlett's Test of Sphericity	2694,744
Sig.(p)	,000

KMO değeri (.838); bu örnekteki 658 kişilik örneklem büyüklüğünün yeterli olduğunu ve Bartlett’s testi sonuçları da ($p<.01$); verilerin normal dağılıma sahip olduğunu göstermektedir. (0,7-0,8 iyi, 0,5-0,7 arası orta, en az 0,5 olmalı) 0,5’ten küçükse daha fazla veri toplanmalıdır (TAVŞANCIL, 2006).

Barlett Testi anlamlılık değeri 0.000 olarak bulunmuştur. Buna göre verilerin faktör analizine uygun olduğu söylenebilir. Aşağıda seçilen maddeler, faktör yükleri, madde toplam korelasyon katsayıları, t değerleri ve olumluluk/olumsuzluk durumu verilmiştir.

Çizelge 1.c. Madde Toplam Korelasyon Testi Sonuçları

	Faktör Yüğü	Madde Toplam Korelasyon Katsayıları		
		r	t	p
S.1	0.75	0.72	9.2*	0.00
S.2	0.74	0.71	9.7*	0.00
S.3	0.72	0.71	10.1*	0.00
S.4	0.72	0.67	8.7*	0.00
S.5	0.71	0.67	10.4*	0.00
S.6	0.70	0.68	8.2*	0.00
S.7	0.70	0.67	8.8*	0.00
S.8	0.71	0.65	11.1*	0.00
S.9	0.69	0.67	10.7*	0.00
S.10	0.69	0.67	9.8*	0.00
S.11	0.66	0.63	10.2*	0.00
S.12	0.68	0.62	7.5*	0.00
S.13	0.65	0.62	8.5*	0.00
S.14	0.62	0.56	8.1*	0.00
S.15	0.60	0.59	10.1*	0.00
S.16	0.61	0.58	6.3*	0.00
S.17	0.58	0.56	6.9*	0.00
S.18	0.60	0.57	6.3*	0.00
S.19	0.57	0.52	7.1*	0.00
S.20	0.59	0.53	6.8*	0.00
S.21	0.70	0.67	7.4*	0.00
S.22	0.70	0.67	8.2*	0.00
S.23	0.66	0.62	10.2*	0.00
S.24	0.75	0.55	7.7*	0.00
S.25	0.88	0.56	6.7*	0.00
S.26	0.78	0.55	8.9*	0.00
S.27	0.71	0.58	7.9*	0.00
S.28	0.63	0.44	6.9*	0.00
S.29	0.58	0.51	9.8*	0.00
S.30	0.76	0.63	6.8*	0.00

*p < 0.0

Ölçeğe madde-toplam korelasyonları katsayısı 0.52'den yüksek olan maddeler dahil edilmiştir. Maddeler seçilirken olumlu ve olumsuz maddelerin yakın dağılımda olunmasına dikkat edilmiştir. Şekil 1'de görüldüğü gibi ölçekte yer alan maddeler 1 faktörde toplanmakta ve maddelerin faktör yükleri 75–57 arasında değişmektedir. Madde toplam korelasyonları da maddelerin ayırt edici güçlerinin yüksek olduğunu göstermektedir. Madde toplam korelasyonları da 72–52 arasında değişmektedir. Buna göre ölçek maddelerinin her birinin ayırt ediciliğinin yüksek olduğu söylenebilir.

Ölçeğe madde-toplam korelasyonları katsayısı 0.52'den yüksek olan 30 madde dahil edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda ölçeğin Cronbach- alpha değeri 0.746 olarak bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda t değerlerinin anlamlılığı ve madde toplam korelasyonlarının yüksek olması ölçeğin geçerliliğinin bir kanıtıdır.

3. BULGULAR

Bu bölümde, araştırmaya aldığımız özel spor merkezi üyelerinin anket sorularına verdikleri cevaplara yönelik frekans analizlerine ve araştırma değişkenlerine yönelik ki-kare ilgi analizlerinin yorumlarına yer verilmiştir.

1. Kişisel bilgilerin oransal analizi
2. Kişisel bilgilerin tanımlayıcı istatistiği
3. Kişisel bilgilerin frekanslarının incelenmesi
4. Üyelik süreleri ile diğer kişisel bilgilerin ilişkisi incelenmiştir.

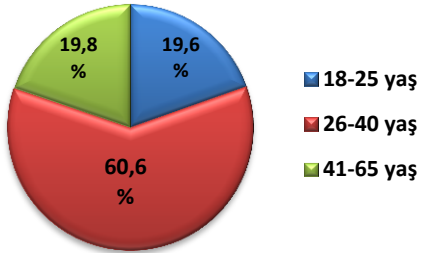
3.1-) Kişisel Bilgilerin Genel Dağılımı ve Yüzdesi

Özel spor merkezlerine üye olan bireylerin kişisel bilgilerinden elde edilen sonuçlar aşağıdaki oransal ve frekans grafik ve çizelgelerinde incelenmiştir. Öncelikle kişisel bilgilere göre gruplandırılmış bireylerin oransal grafikleri incelenerek spor salonu üyeleri hakkında genel bir bilgi edinilmiştir.

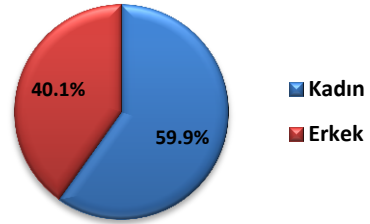
Araştırmaya katılan bireylerin kişisel bilgilerine göre dağılımları Şekil 1’de verilmiştir.

Sekil 1 - Üyelerin kişisel bilgilerinin genel dağılımları ve yüzdeleri

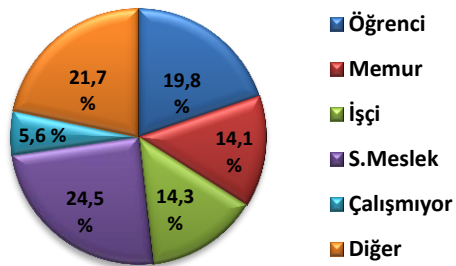
Yaş

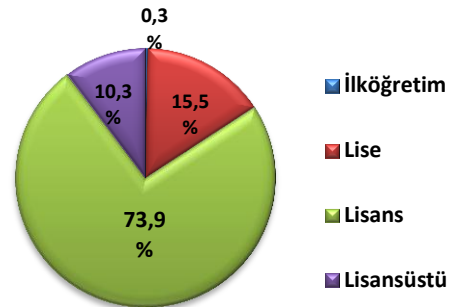
Cinsiyet

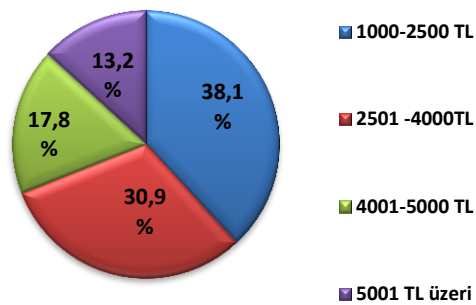
Meslek

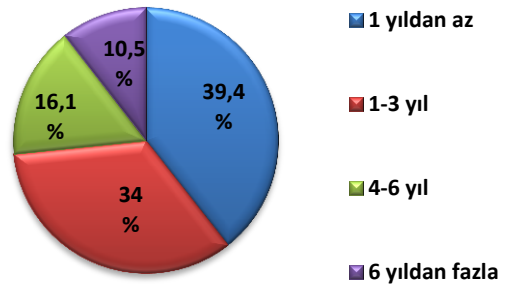
Eğitim Düzeyi

Gelir Düzeyi

Üyelik Süresi

Yukarıdaki şekilde özel spor merkezine üye bireylerin kişisel bilgilerinin oransal gruplandırılması yapılmıştır.

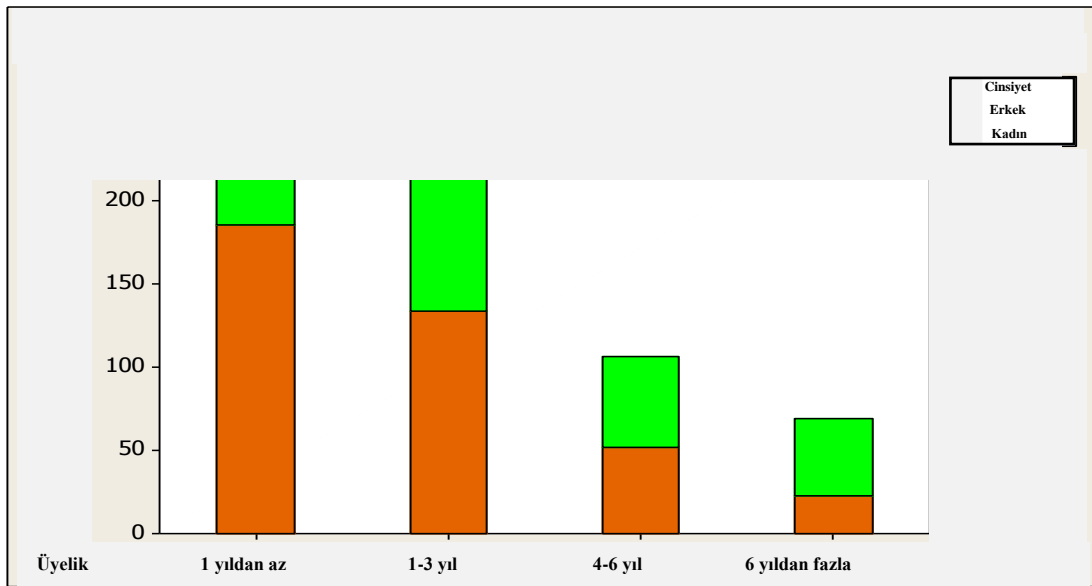
- Çoklu verilerin yer aldığı grafikte de görülebileceği gibi, özel spor merkezlerine giden bireylerin %40'ı (264 kişi) erkek, %60'ı (394 kişi) kadındır. Katılımcıların çoğunluğunun kadın olduğu buradan da görülmektedir.
- Katılımcıların yaş aralıklarını incelediğimizde 26 ila 40 yaş arasındaki bireylerin %60'lık oranla (395 kişi) en yüksek paya sahip olduğunu söyleyebiliriz. 18-25 yaş arası %19,6 (129 kişi) ve 41-65 yaş arası ise %19,8 (130 kişi) oranla özel spor merkezlerine üyedirler.
- Özel spor merkezlerine üye olan bireylerin eğitim düzeylerini incelediğimizde, katılımcıların %73,9'nun (486 kişi) lisans eğitimi seviyesinde olduğunu söyleyebiliriz. %15,5 i (102 kişi) lisansüstü, % 10.3 ü (68 kişi) lise seviyesindedir. Üyelerin geriye kalan %0.3 ü (2 kişi) ise ilköğretim seviyesindedir.
- Meslek gruplarını incelediğimizde yakın yüzdelerle sahip bir dağılım gözlemlemekteyiz. Özel spor merkezlerine üye olan bireylerin %19,8'i (130 kişi) öğrenci, %14,1'i (93 kişi) memur, % 14,3'ü (94 kişi) işçi, %24,5'i (161 kişi) serbest meslek, %21,7'si (143 kişi) diğer meslek grubuna mensup yani emekli olup %5.6' sını ise çalışmamaktadır.
- Yine aynı bireylerden elde edilen verilere göre spor merkezindeki kişilerin gelir düzeyleri incelenmiştir, buna göre; kişilerin %38,1'inin (251 kişi) gelir düzeyi 1000-2500 TL, %30,9'nun (203 kişi) 2500-4000 TL, %17,8'nin (117 kişi) 4001-5000 TL arasındadır ve %13,2'si (87 kişi) 5001 TL'den fazla gelir düzeyine sahiptir.

- Son olarak, üyelerin özel spor merkezlerine üyelik süreleri araştırılmış ve %39,4'ünün (259 kişi) 1 yıldan az, %34'ünün (224 kişi) 1-3 yıl arasında, %16,1'inin (106 kişi) 4-6 yıl arasında ve %10,5'nin (69 kişi) 6 yıldan fazla üyelik sürelerine sahip olduğu gözlemlenmiştir.

3.2-) Anket Sorularına Verilen Cevapların Bireylerin Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı

Aşağıdaki şekillerde özel spor merkezi üyelerinin, üyelik süreleriyle diğer kişisel bilgileri arasındaki ilişki görülmektedir.

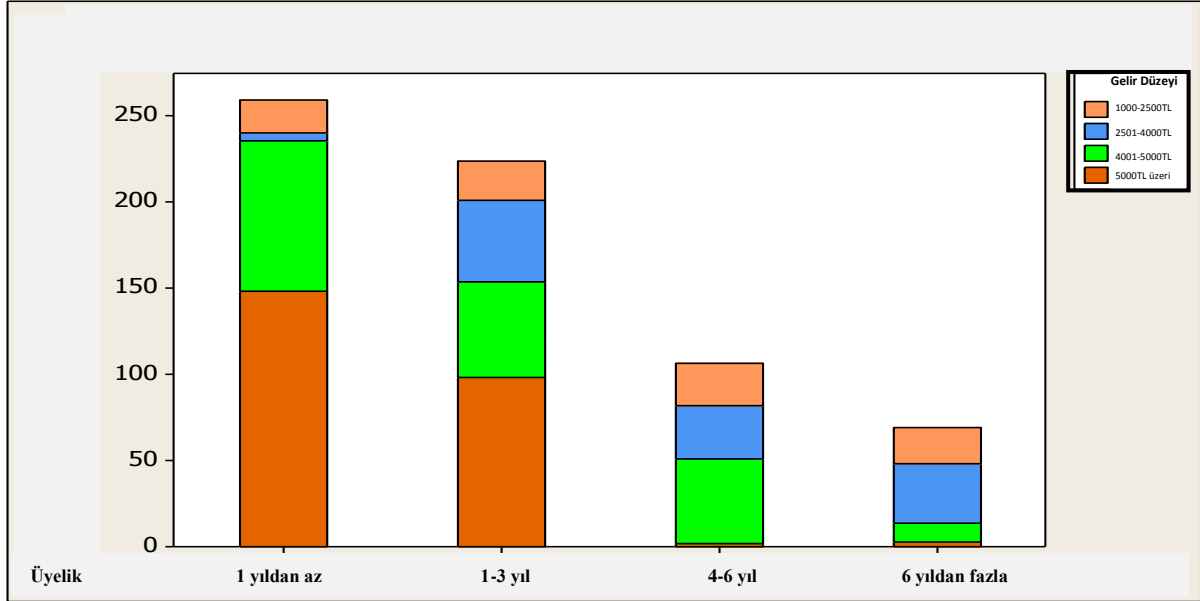
Şekil 2 - Özel Spor Merkezi Üyelerinin Cinsiyet ve Üyelik Sürelerine Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan bireylerin cinsiyete ve üyelik sürelerine göre spora katılım oranları Şekil 2'de verilmiştir.

Buradan da görülebileceği gibi 6 yıldan fazla üyelik süresinde erkek üyeler çoğunluğa sahipken, diğer tüm sürelerde kadın üyeler çoğunluktadır.

Şekil 3 - Özel Spor Merkezi Üyelerinin Gelir Düzeyi ve Üyelik Sürelerine Göre Dağılımı

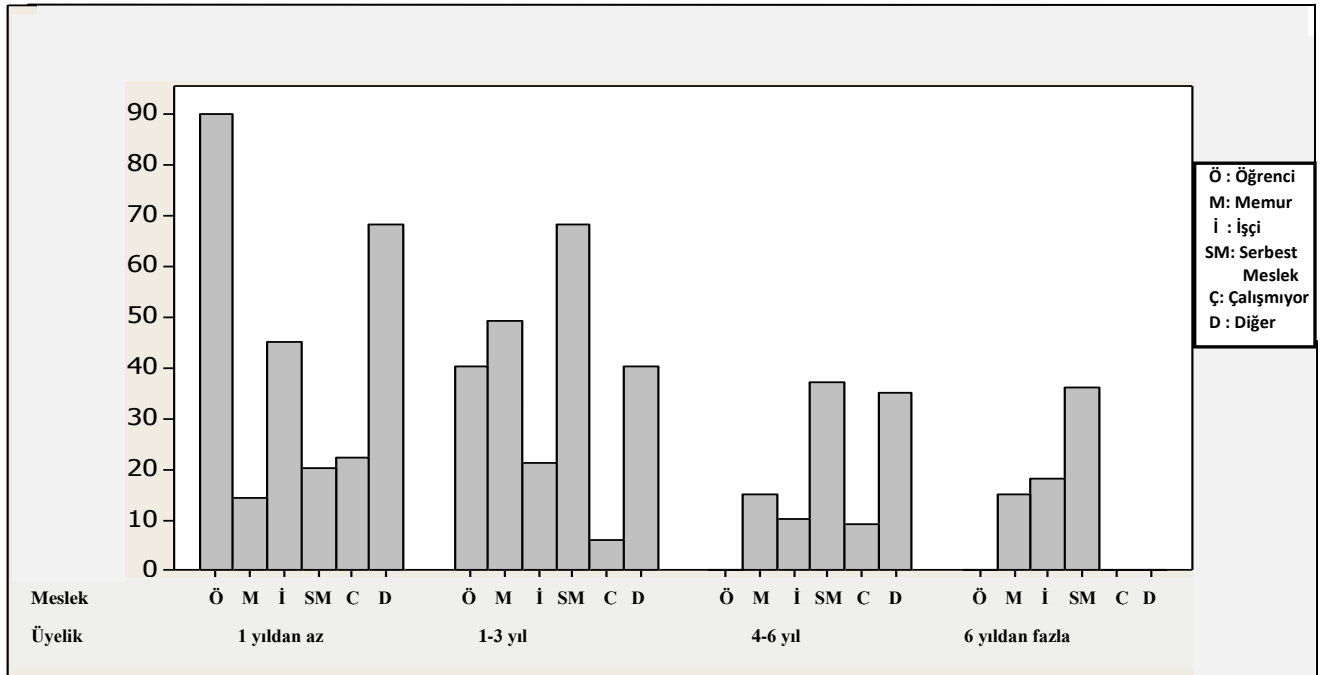

Araştırmaya katılan bireylerin gelir düzeyi ve üyelik sürelerine göre spora katılım oranları Şekil 3' te verilmiştir.

Buradan da görülebileceği gibi 1 yıldan az ve 1-3 yıl arasındaki üyeliklerde gelir düzeyi 5000 TL ve üzeri olanlar çoğunluktayken, 4-6 yıl arasında üyeliği olanların çoğunluğu 4001- 5000TL arasında gelir düzeyine sahiptir.

Üyelik süresi 6 yıldan fazla olanların çoğunun ise gelir düzeyi 2501-4000 TL arasındadır.

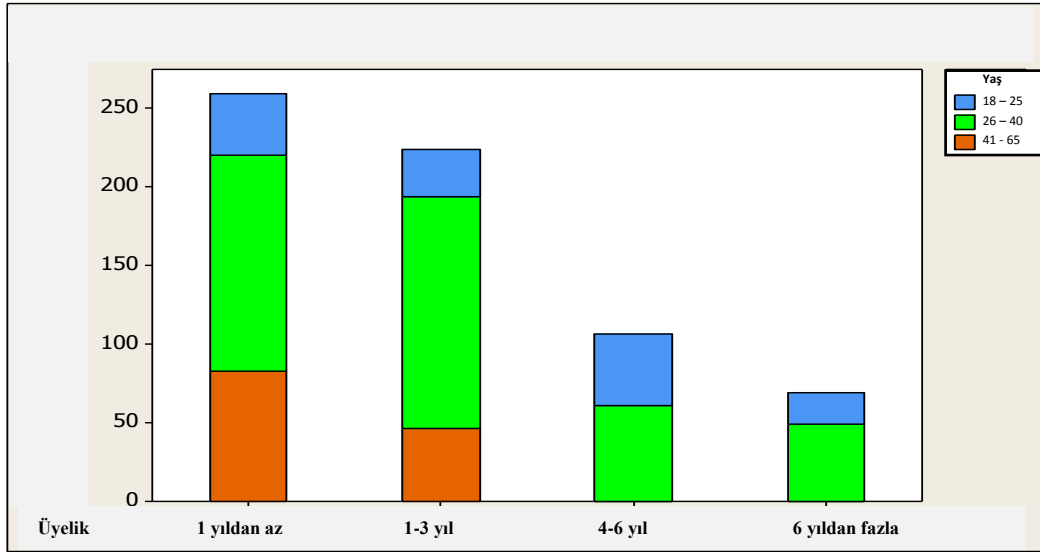
Sekil 4 - Özel Spor Merkezi Üyelerinin Meslek Grubu ve Üyelik Sürelerine Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan bireylerin mesleklerine ve üyelik sürelerine göre spora katılım oranları Şekil 4’te verilmiştir.

Buradan da görülebileceği gibi, 1 yıldan az üyelik sahip olanların çoğunluğu öğrenciyken diğer üyelik sürelerine sahip olanların büyük bir çoğunluğu serbest meslek kategorisinde yer almaktadır. “Diğer” meslek kategorisinden kasıt ise “Emekli” dir.

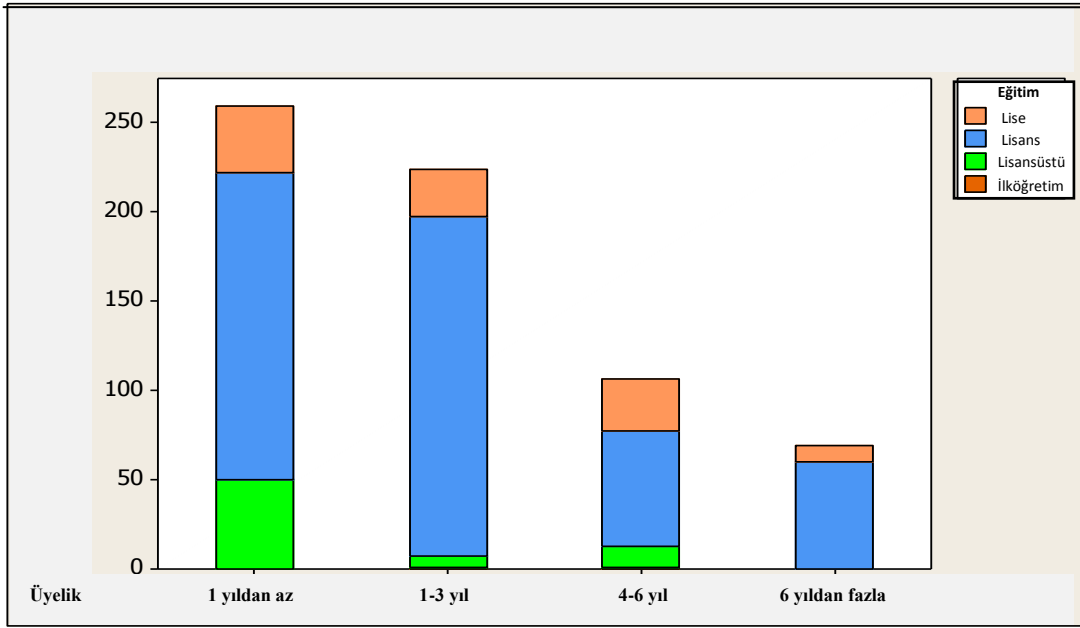
Şekil 5 - Özel Spor Merkezi Üyelerinin Yaş Aralıkları ve Üyelik Sürelerine Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan bireylerin yaş aralıkları ve üyelik sürelerine göre spora katılım oranları Şekil 5 'te verilmiştir.

Buradan da görülebileceği gibi tüm üyelik sürelerinde 26-40 yaş arasında olanlar çoğunluktadır. 1 yıldan az ve 1-3 yıllık üyelik sürelerinde 26-40 yaş grubunu takiben 41-65 yaş grubu gelirken, 4-6 yıl ve 6 yıldan fazla olan üyelik sürelerinde 26-40 yaş grubunu 18-25 yaş aralığı takip etmiştir

Şekil 6- Özel Spor Merkezi Üyelerinin Eğitim Düzeyi ve Üyelik Sürelerine Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan bireylerin eğitim düzeyleri ve üyelik sürelerine göre spora katılım oranları Şekil 6 ' da verilmiştir.

Buna göre tüm üyelik sürelerinde lisans mezunu olan kişilerin çoğunlukta olduğu gözlemlenmektedir.

3.3 -) Özel Spor Merkezi Üyelerinin Spora Yönelten Etmenlerin Dağılımı

Uygulanan ankete verilen cevaplara bakılarak buna istinaden değerlendirmelerde bulunmak mümkündür. Spor salonu üyelerinin spor yapma nedenlerinin belirlenmesi ve beklentileriyle gerçekleşme düzeylerinin anlaşılması için uygulanan ankette spor salonu üyelerini spor yapmaya yönelten etkenleri belirlemek üzere aşağıdaki etkenlerin etki düzeyleri sorulmuş, elde edilen sonuçlar değerlendirilmiş ve spor yapmaya yönelten nedenler aşağıdaki gibi gruplandırılmıştır:

- a. Aile
- b. Okul ortamı(beden eğitimi dersleri)
- c. İşyeri ortamı
- d. Arkadaş ortamı
- e. Doktor önerisi
- f. Basın-yayın, medya etkisi
- g. İkamet edilen yerin spor salonuna yakınlığı
- h. Diğer etmenler (Bireyin kendi isteği)

Özel spor merkezi üyelerinin spor yapma nedenlerinin belirlenmesi ve beklentileriyle gerçekleşme düzeylerinin anlaşılması için uygulanan ankette spor salonu üyelerini spor yapmaya yönelten nedenleri belirlemek üzere yukarıdaki faktörlerin etki düzeyleri sorulmuş ve aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir. Ankete katılan spor salonu üyelerinin yukarıdaki etkenleri istenen seviyelerde değerlendirmeleri beklenmiştir ve elde edilen sonuçlar aşağıdaki çizelgedeki gibidir;

Cizelge 2 - Spora yönelten nedenlerin bireyler üzerindeki etki düzeyleri

FAKTÖRLERİN ETKİ DÜZEYLERİ											
	HİÇ		AZ		ORTA		ÇOK		TAM		ORT X
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
FAKTÖRLER											
AİLE	256	38,9	191	29,0	123	18,7	81	12,3	7	1,1	1,88
OKUL	415	63,1	132	20,1	57	8,7	45	6,8	9	1,4	1,63
İŞYERİ	427	64,9	120	18,2	74	11,2	30	4,6	7	1,1	1,58
ARKADAŞ	94	14,3	109	16,6	193	29,3	236	35,9	26	4,0	3,86
DOKTOR ÖNERİSİ	210	31,9	142	21,6	137	20,8	98	14,9	71	10,8	2,41
BASIN-YAYIN	273	41,5	119	18,1	131	19,9	116	17,6	19	2,9	2,07
UZAKLIK	106	16,1	140	21,3	131	19,9	204	31,0	77	11,7	3,63
DİĞER	486	73,9	0	0	0	0	62	9,4	110	16,7	1,98

Araştırmaya katılan bireyleri spora yönelten faktörlerin bireyler üzerindeki etkileri Çizelge 2 ' de verilmiştir.

Spor yapmaya yönelten faktörlere toplamda 586 kişiden %38,9'u (256 kişi) ailenin etkisinin hiç olmadığını, %29'u (191 kişi) da bu etkinin az olduğunu, %18,7'si (123 kişi) orta derecede etkili olduğunu, %12,3 ü (81 kişi) ailenin spora yönelmede çok etkili olduğunu ve %1,1 (7 kişi) aile faktörünün spora yönelmede tam etkili olduğunu anket sorularına verilen cevaplarda belirtmişlerdir (Bakınız Çizelge 2).

Okul ortamı faktörünü incelediğimizde bu faktöre bireyler %63.1 oranında (415 kişi) hiç etkili değildir cevabını, %20,1 oranında (132 kişi) az etkilidir cevabını, %8,7'si (57 kişi) orta derecede etkilidir cevabını verirken, %6,8 'i (9 kişi) çok etkili olduğu ve %1,4'ü ise tam olarak etkilidir cevabını vermişlerdir (Bakınız Çizelge 2).

Spora yönelmede işyeri faktörünün etkisi sorulduğunda ise toplam bireylerin %64.9'u (427 kişi) işyeri faktörünün spora yönelmede hiç etkili olmadığını, %18,2 'si (120 kişi) az etkili olduğunu, %11,2' si (74 kişi) orta derecede etkili olduğunu, %4,6'sı (30 kişi) çok etkili olduğunu, %1,1'i (7 kişi) ise tam etkili olduğunu anket sorularına verilen cevaplarda belirtmişlerdir (Bakınız Çizelge 2).

Spora yönelten etmenlerden arkadaş faktörünün bireyler üzerindeki etkilerine baktığımızda ise, ankete katılan bireylerin %14,3'ünün (94 kişi) arkadaş faktöründen hiç etkilenmediğini, %16,6'sının (109 kişi) az etkilendiğini, %29,3 'ünün (139 kişi) orta düzeyde etkilendiğini, %35,9'unun (236) çok etkilendiği ve % 4' ünün (26 kişi) tam etkilendiğini anket sorularına verilen cevaplara bakarak söyleyebiliriz (Bakınız Çizelge 2).

Ankete katılan özel spor merkezi üyelerini spora yönelten etmenlerden doktor önerisi faktörü sorulduğunda bireylerin %31,9'u (210 kişi) doktor önerisinden hiç etkilenmediklerini, %21,6 sı (142 kişi) az düzeyde etkilendiğini, %20,8'i (137 kişi) orta

düzeyde etkilendiğini, %14,9'u (71 kişi) çok etkilendiğini ve %10,8'i (71 kişi) ise tam olarak etkilendiğini belirtmiştir (Bakınız Çizelge 2).

Spora yönelten etmenlerden basın-yayın (medya) faktörü bireylere sorulduğunda bu faktör için bireylerin %41,5'i (273 kişi) spora yönelmede hiç etkili olmadığını, %18,1'i (119 kişi) az etkili olduğunu, %19,9'u (131 kişi) orta düzeyde etkili olduğunu, %17,6'sı (116 kişi) çok etkili olduğunu ve %2,9'u (19 kişi) basın-yayın faktörünün spora yönelmede tam etkili olduğunu anket sorularına verilen cevaplarında belirtmişlerdir (Bakınız Çizelge 2).

Spora yönelten etmenlerden bir diğeri olan ikametgah yeri – uzaklık faktörüne ankete katılan bireylerin %16,1'i (106 kişi) hiç etkili olmadığını, %21,3'ü (140 kişi) az etkili olduğu, %19,9'u (131 kişi) orta derecede etkili olduğu, %31'i (204 kişi) çok etkili olduğu ve %11,7'si (77 kişi) tam etkili olduğu kanısındadır (Bakınız Çizelge 2).

Bireylere tüm bu faktörler dışındaki diğer faktörler sorulduğunda ankete katılan bireylerin %73,9'unun (486 kişi) hiç etkilenmediği, %9,4'ünün (62 kişi) çok etkilendiği ve %16,7'sinin (110 kişi) diğer faktörlerden tam etkilendiği görülmektedir (Bakınız Çizelge 2). “Diğer” Faktöründen kasıt “Bireyin Kendi İsteği” dir.

3.4-) Özel Spor Merkezi Üyelerinin Spordan Beklenti Düzeylerinin Dağılımı

Spor merkezi üyelerinin spor yapma nedenlerinin belirlenmesi ve beklentileriyle gerçekleşme düzeylerinin anlaşılması için uygulanan ankette spor salonu üyelerini spor branşından beklentilerini belirlemek üzere aşağıdaki beklentiler etki düzeyler sorulmuş ve elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir. Yapılan spor branşından beklentiler aşağıdaki gibi gruplandırılmıştır:

Çizelge 3’te özel spor merkezi üyelerinin yaptıkları spor branşından beklentilerinin tanımlayıcı istatistikleri yer almaktadır. Buna göre; sağlıklı olmak, hareket etmek, formda olmak, stres atmak ve zayıflamak beklentilerinin yüzdelere ve frekanslarına baktığımızda beklenti seviyelerinin çok olduğu söylenebilir. Yeni insanlar tanımak, benlik duygusunu geliştirmek, öz saygının artması ve yeni deneyimler kazanmak beklentileri frekans ve yüzdelere göre elde edilen verilere göre az seviyededir. Zayıflamak ve boş zaman değerlendirme beklentileri ise yine aynı verilerden görülebileceği üzere orta seviyededir (Bakınız Çizelge 3).

Çizelge 3’ten de görüleceği gibi;

- Spor merkezi üyelerinin yaptıkları spor vesilesiyle %1,4’ü (9 kişi) sağlıklı olmayı hiç beklememekte, %0,5’i (3 kişi) az seviyede beklemekte, %15,2’si (100 kişi) orta seviyede beklemekte, %49,5’i (326 kişi) çok seviyede beklemekte ve %33,4’ü (220 kişi) sağlıklı olmayı tam olarak beklemektedir.
Buna göre spora yönelmede “sağlıklı olma” beklenti düzeyi 9 kişi (%1,4) tarafından “hiç”, 3 kişi (%0,5) tarafından “az”, 100 kişi(%15,2) tarafından “orta”, 326 kişi(%49,5) tarafından “çok” olarak ve 220 kişi(%33,4) tarafından “tam” olarak nitelendirilmiştir (Bakınız Çizelge 3).
- Benzer bir şekilde bireylerin %1,4’ünün (9 kişi) hareket etmiş olma beklentisi olmamakla beraber %1,2’sinin (8 kişi) hareket etmiş olma beklenti düzeyi az seviyede, %14,9’unun (98 kişi) orta düzeyde, % 59,4’ünün (391 kişi) beklenti düzeyi çok ve %23,1’inin (152 kişi) spordan hareket etmiş olma beklenti düzeyi tam seviyededir. Buna göre spora yönelmede “hareket etme” beklenti düzeyi 9 kişi(%1,4) tarafından “hiç”, 8 kişi(%1,2) tarafından “az”, 98 kişi(%14,9) tarafından “orta”, 391 kişi (%59,4) tarafından “çok” ve 152 kişi (%23,1) tarafından “tam” olarak nitelendirilmiştir (Bakınız Çizelge 3).

- Spor merkezi üyelerinin %1,4'ü (9 kişi) yaptıkları spor branşlarından formda kalmayı az seviyede, %3'ü (20 kişi) orta seviyede, %64,1'i (422 kişi) çok seviyede beklenti düzeyine sahipken %31,5'inin (207 kişi) ise formda kalma beklentisi tamdır. Buna göre spora yönelmede “form koruma” beklenti düzeyi 9 kişi (%1,4) tarafından “az”, 20 kişi (%3) tarafından “orta”, 422 kişi (%64,1) tarafından “çok” ve 207 kişi (%31,5) tarafından “tam” olarak nitelendirilmiştir (Bakınız Çizelge 3).
- Üyelerin %3,2'si (21 kişi) spordan zayıflamayı beklentileri arasında belirtmezken, zayıflama konusunda %3,3'ünün (22 kişi) beklenti düzeyi az, %18,7'sinin (123 kişi) beklenti düzeyi orta, %51,4'ünün (338 kişi) beklenti düzeyi çoktur. Bireylerin %23,4'ünün (154 kişi) zayıflama beklentisi ise tamdır. Buna göre spora yönelmede “zayıflama” beklenti düzeyi 21 kişi (%3,2) tarafından “hiç”, 22 kişi (%3,3) tarafından “az”, 123 kişi (%18,7) tarafından “orta”, 338 kişi (%51,4) tarafından “çok” ve 154 kişi (%23,4) tarafından “tam” olarak nitelendirilmiştir (Bakınız Çizelge 3).
- Yeni insanlar tanımak spor salon üyelerinin %19,1'inin (126 kişi) beklentileri arasında bulunmazken %32,7'sinin (215 kişi) yeni insanlar tanıma beklenti düzeyi az, %27,1'inin (124 kişi) beklenti düzeyi orta, %18,8'inin (124 kişi) beklenti düzeyi çok ve %2,3'ünün (15 kişi) yeni insanlar tanıma beklenti düzeyi tam seviyededir. Buna göre spora yönelmede “yeni insanlar tanıma” beklenti düzeyi 126 kişi (%19,1) tarafından “hiç”, 215 (%32,7) kişi tarafından “az”, 124 kişi (%18,8) tarafından “orta”, 124 kişi (%18,8) tarafından “çok” ve 15 kişi (%2,3) tarafından “tam” olarak nitelendirilmiştir (Bakınız Çizelge 3).
- Boş zaman değerlendirme beklentisi bireylerin %10,2'si (67 kişi) tarafından bir beklenti olmamakla beraber bireylerin %15'i (99 kişi) az seviyede, %29,2'si (192 kişi) orta seviyede, %40,6'sı (267 kişi) çok seviyede beklenti düzeyine sahiptir. Bireylerin %5'i (33 kişi) ise spora boş zamanı değerlendirme beklentisiyle yönelmiştir. Buna göre spora yönelmede “boş zamanları değerlendirme” beklenti

düzeyi 126 kişi (%19,1) tarafından “hiç”, 215 (%32,7) kişi tarafından “az”, 178 kişi (%27,1) tarafından “orta”, 124 kişi (%18,8) tarafından “çok” ve 15 kişi (%2,3) tarafından “tam” olarak nitelendirilmiştir (Bakınız Çizelge 3).

- Spordan beklentiler arasında işten, okuldan sonra stres atmak bireylerin %14,3’ü (94 kişi) için bir beklenti oluşturmazken bireylerin %9,7’sinin (64 kişi) beklenti düzeyi az, %15,5’inin (102 kişi) beklenti düzeyi orta, %39,2’sinin (258 kişi) beklenti düzeyi çok ve %21,3’ünün (140 kişi) stres atma beklenti düzeyi tam seviyededir. Buna göre spora yönelmede “stres atma” beklenti düzeyi 126 kişi (%19,1) tarafından “hiç”, 215 (%32,7) kişi tarafından “az”, 178 kişi (%27,1) tarafından “orta”, 124 kişi (%18,8) tarafından “çok” ve 15 kişi (%2,3) tarafından “tam” olarak nitelendirilmiştir (Bakınız Çizelge 3).
- Üyelerin %35,1’i (231 kişi) spordan benlik duygusunu geliştirmeyi beklentileri arasında belirtmezken, benlik duygusu geliştirme beklentisi bireylerin %42,1’i (277 kişi) için az, %17,5’i (115 kişi) için orta, %7,1’i (47 kişi) için beklenti düzeyi çok seviyededir. Bireylerin %1,4’ünün (9 kişi) öz saygı kazanma beklentisi ise tamdır. Buna göre, spora yönelmede “benlik duygusunu geliştirme” beklenti düzeyi 231 kişi (%35,1) tarafından “hiç”, 251 (%38,1) kişi tarafından “az”, 94 kişi (%14,3) tarafından “orta”, 64 kişi (%9,7) tarafından “çok” ve 18 kişi (%2,7) tarafından “tam” olarak nitelendirilmiştir (Bakınız Çizelge 3).
- Spordan beklentiler arasında öz saygı kazanma beklentisi bireylerin %31,9’u (210 kişi) için bir beklenti oluşturmazken bireylerin %42,1’inin (277 kişi) beklenti düzeyi az, %17,5’inin (115 kişi) beklenti düzeyi orta, %7,1’inin (47 kişi) beklenti düzeyi çok ve %1,4’ünün (9 kişi) öz saygı kazanma beklenti düzeyi tam seviyededir. Buna göre spora yönelmede “öz saygı kazanma ” beklenti düzeyi 210 kişi (%31,9) tarafından “hiç”, 277 (%42,1) kişi tarafından “az”, 115 kişi (%17,5) tarafından “orta”, 47 kişi (%7,1) tarafından “çok” ve 9 kişi (%1,4) tarafından “tam” olarak nitelendirilmiştir (Bakınız Çizelge 3).

- Yeni deneyimler kazanma beklentisi bireylerin %27,2'si (179 kişi) tarafından bir beklenti olmamakla beraber bireylerin %22,6'sı (149 kişi) az seviyede, %33,3'ü (219 kişi) orta seviyede, %9,7'si (64 kişi) çok seviyede beklenti düzeyine sahiptir. Bireylerin %6,2'si (41 kişi) ise spora yeni deneyimler kazama beklentisiyle yönelmiştir. Buradan da anlaşılacağı gibi spora yönelmede “yeni deneyimler kazanmak” beklenti düzeyi 179 kişi (%27,2) tarafından “hiç”, 149 (%22,6) kişi tarafından “az”, 219 kişi (%33,3) tarafından “orta”, 64 kişi (%9,7) tarafından “çok” ve 41 kişi (%6,2) tarafından “tam” olarak nitelendirilmiştir (Bakınız Çizelge 3).
- Spordan beklentiler arasında diğer beklentiler bireylerin %99,8'i (657 kişi) için bir beklenti oluşturmazken bireylerin %0,2'si (1 kişi) için tam seviyededir (Bakınız Çizelge 3).

Özel spor merkezi üyelerinin spordan beklentilerinin demografik özelliklerine göre dağılımlarına bakacak olursak;

Çizelge 4- Üyelerin Spordan Beklentileri Ve Demografik Özellikleri Arasındaki İlişki

BEKLENTİ DÜZEYLERİ İLE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER						
	CİNSİYET	YAŞ	EĞİTİM DÜZEYİ	MESLEK	GELİR DÜZEYİ	ÜYELİK SÜRESİ
Anlamlılık Düzeyleri (p değerleri)						
HAREKET ETMEK	,221	,000*	,002*	,715	,059	,061
SAĞLIKLI OLMAK	,119	,000*	,000*	,167	,441	,321
FORMDA KALMAK	,990	,000*	,000*	,307	,163	,071
ZAYIFLAMAK	,140	,000*	,002*	,080	,655	,578
YENİ İNSANLAR TANIMAK	,143	,004*	,000*	,256	,367	,674
BOŞ ZAMANI DEĞERLENDİRMEK	,561	,007*	,000*	,310	,447	,313
STRES ATMAK	,413	,005*	,000*	,140	,154	,590
BENLİK DUYGUSUNU GELİŞTİRMEK	,219	,000*	,000*	,654	,289	,446
ÖZ SAYGI KAZANMAK	,544	,000*	,000*	,756	,185	,088
YENİ DENEYİMLER KAZANMAK	,456	,001*	,000*	,536	,099	,498
DİĞER	,245	,000*	,000*	,986	,897	,987

*p< 0.05

Çizelge 4'ten da görüleceği üzere yaş ve eğitim düzeyleri faktörleri dışında katılımcıların spordan beklentileri arasında anlamlı bir fark yoktur. Bireylerin yaşları ve eğitim düzeyleri arttıkça yaptıkları spor branşından beklentilerinin de arttığı bu farklılıklara bakarak söylenebilir. Bireylerin spordan beklentilerini belirlemek amacıyla sorulan sorulara verilen cevaplarda cinsiyet, meslek grubu, gelir düzeyi ve üyelik süresi bakımından anlamlı farklılara rastlanmamıştır. Bu durum bireylerin sorulara yakın cevaplar vermelerinden kaynaklanmaktadır.

3.5-) Özel Spor Merkezi Üyelerinin Spordan Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeylerinin Dağılımı

Çizelge 5- Üyelerin Spordan Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyleri

BEKLENTİ GERÇEKLEŞME DÜZEYLERİ												
	HİÇ		AZ		ORTA		ÇOK		TAM		x ²	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
HAREKET ETMEK	338	51,3	225	34,1	77	11,7	18	2,7	0	0	130,4	0,00*
SAĞLIKLI OLMAK	393	59,7	170	25,8	82	12,4	4	0,6	9	1,3	93,5	0,00*
FORMDA KALMAK	345	52,4	184	27,9	111	16,8	12	1,8	6	0,9	17,8	0,00*
ZAYIFLAMAK	296	44,9	153	23,2	142	21,5	41	6,2	26	3,9	32,3	0,00*
YENİ İNSANLAR TANIMAK	10	1,5	87	13,2	130	19,7	276	41,9	155	23,5	0,49	0,82
BOŞ ZAMANI DEĞERLENDİRMEK	177	26,9	154	23,4	143	21,7	126	19,1	58	8,8	23,3	0,00*
STRES ATMAK	221	33,5	210	31,9	78	11,8	82	12,4	67	10,1	38,2	0,00*
BENLİK DUYGUSUNU GELİŞTİRMEK	280	42,5	219	33,2	106	16,1	37	5,6	16	2,4	24,5	0,00*
ÖZ SAYGI KAZANMAK	22	3,3	40	6,0	132	20,0	212	32,2	252	38,3	0,0	0,94
YENİ DENEYİMLER KAZANMAK	203	30,8	139	21,1	105	15,9	183	27,8	28	4,2	17,7	0,00*

*p< 0.05

- Araştırmaya katılan bireylerin spordan “sağlıklı olmak” beklentileri ve bu beklentinin gerçekleşme düzeyleri ile ilgili sorulara verdikleri cevap dağılımları Çizelge 5’te gösterilmiştir. Buradan da görüleceği gibi p değeri anlamlılık düzeyi olan 0,05 değerinden küçük olduğu için spor salonu üyelerinin sağlıklı olmak beklentisiyle spor branşından elde ettikleri sonuçların aynı olmadığı görülmüştür ($x^2 = 93,5$, $p= 0,00$). Bu sonuca göre özel spor merkezi üyelerinin “sağlıklı olma” beklentisinin karşılanmadığını görmekteyiz (Bakınız Çizelge 5).
- Üyelerin “hareket etmek” beklentileri ve bu beklentinin gerçekleşme düzeyleri ile ilgili sorulara verdikleri cevap dağılımları Şekil Çizelge 5’te gösterilmiştir. Buradan da görülebileceği gibi, p değeri anlamlılık düzeyi olan 0,05 değerinden küçük olduğu için spor salonu üyelerinin hareket etmiş olmak beklentisiyle spor branşından elde ettikleri sonuçların aynı olmadığı görülmüştü ($x^2 = 130,4$, $p= 0,00$).. Bu sonuca göre özel spor merkezi üyelerinin “hareket etme” beklentisinin karşılanmadığını görmekteyiz (Bakınız Çizelge 5).
- Araştırmaya katılan bireylerin spordan “formda kalmak” beklenti düzeyleri ve bu beklentinin gerçekleşme düzeyleri ile ilgili sorulara verdikleri cevap dağılımları Çizelge 5’te gösterilmiştir. p değeri anlamlılık düzeyi olan 0,05 değerinden küçük olduğu için spor salonu üyelerinin formda olmak beklentisiyle spor branşından elde ettikleri sonuçların aynı olmadığı görülmüştür ($x^2 = 17,8$, $p= 0,00$). Bu sonuca göre özel spor merkezi üyelerinin “formda kalma” beklentisinin karşılanmadığını görmekteyiz (Bakınız Çizelge 5).
- Üyelerin spordan “zayıflamak” beklenti düzeyleri ve bu beklentinin gerçekleşme düzeyleri ile ilgili sorulara verdikleri cevap dağılımlarına bakıldığında p-değeri, anlamlılık düzeyi olan 0,05 değerinden küçük olduğu için spor salonu üyelerinin zayıflamak beklentisiyle spor branşından elde ettikleri sonuçların aynı olmadığı görülmüştür ($x^2 = 32,3$, $p= 0,00$). Bu sonuca göre özel spor merkezi üyelerinin “zayıflama” beklentisinin karşılanmadığını görmekteyiz (Bakınız Çizelge 5).

- Araştırmaya katılan bireylerin spordan “yeni insanlar tanımak” beklenti düzeyleri ve bu beklentinin gerçekleşme düzeyleri ile ilgili sorulara verdikleri cevap dağılımları Çizelge 5’te gösterilmiştir. Buradan görülebileceği gibi, 0.825 olan p-değeri anlamlılık düzeyi olan 0,05 değerinden büyük olduğu için spor salonu üyelerinin yeni insanlar tanıma beklentisiyle spor branşından elde ettikleri sonuçların aynı olduğu görülmüştür ($x^2 = 0,49$, $p= 0,82$). Bu sonuca göre özel spor merkezi üyelerinin “yeni insanlar tanıma” beklentisinin karşılandığını görmekteyiz (Bakınız Çizelge 5).
- Üyelerin spordan “boş zaman değerlendirmek” beklenti düzeyleri ve bu beklentinin gerçekleşme düzeyleri ile ilgili sorulara verdikleri cevap dağılımlarına bakıldığında, p-değeri anlamlılık düzeyi olan 0,05 değerinden küçük olduğu için spor salonu üyelerinin boş zamanlarını değerlendirme beklentisiyle spor branşından elde ettikleri sonuçların aynı olmadığı görülmüştür ($x^2 = 23,3$, $p= 0,00$). Bu sonuca göre özel spor merkezi üyelerinin “boş zaman değerlendirme” beklentisinin karşılanmadığını görmekteyiz (Bakınız Çizelge 5).
- Üyelerin spordan “stres atmak” beklenti düzeyleri ve bu beklentinin gerçekleşme düzeyleri ile ilgili sorulara verdikleri cevap dağılımlarına bakıldığında, p-değeri anlamlılık düzeyi olan 0,05 değerinden küçük olduğu için spor salonu üyelerinin stres atma beklentisiyle spor branşından elde ettikleri sonuçların aynı olmadığı görülmüştür ($x^2 = 38,2$, $p= 0,00$). Bu sonuca göre özel spor merkezi üyelerinin “stres atma” beklentisinin karşılanmadığını görmekteyiz (Bakınız Çizelge 5).
- Araştırmaya katılan bireylerin spordan “benlik duygusunu geliştirme” beklenti düzeyleri ve bu beklentinin gerçekleşme düzeyleri ile ilgili sorulara verdikleri cevap dağılımlarına bakıldığında, p-değeri anlamlılık düzeyi olan 0,05 değerinden küçük olduğu için spor salonu üyelerinin benlik duygusunu geliştirme beklentisiyle spor branşından elde ettikleri sonuçların aynı olmadığı görülmüştür ($x^2 = 24,5$, $p=$

0,00). Bu sonuca göre özel spor merkezi üyelerinin “benlik duygusunu geliştirme” beklentisinin karşılanmadığını görmekteyiz (Bakınız Çizelge 5).

- Üyelerin spordan “öz saygı kazanma” beklenti düzeyleri ve bu beklentinin gerçekleşme düzeyleri ile ilgili sorulara verdikleri cevap dağılımlarına bakıldığında, 0,943 olan p-değeri anlamlılık düzeyi olan 0,05 değerinden büyük olduğu için spor merkezi üyelerinin öz saygının artırılması beklentisiyle spor branşından elde ettikleri sonuçların aynı olduğu görülmüştür ($x^2 = 0,0$, $p= 0,94$). Bu sonuca göre özel spor merkezi üyelerinin “öz saygı kazanma” beklentisinin karşılandığını görmekteyiz (Bakınız Çizelge 5).
- Araştırmaya katılan bireylerin spordan “yeni deneyimler kazanma” beklenti düzeyleri ve bu beklentinin gerçekleşme düzeyleri ile ilgili sorulara verdikleri cevap dağılımları Çizelge 5’ te gösterilmiştir. Buradan da görülebileceği gibi, p-değeri anlamlılık düzeyi olan 0,05 değerinden küçük olduğu için spor salonu üyelerinin yeni deneyimler kazanma beklentisiyle spor branşından elde ettikleri sonuçların aynı olmadığını görmekteyiz ($x^2 = 17,7$, $p= 0,00$). Bu sonuca göre özel spor merkezi üyelerinin “yeni deneyimler kazanma” beklentisinin karşılanmadığını görmekteyiz (Bakınız Çizelge 5).

4- TARTIŞMA

Günümüzde spor, toplum yapısına uyarak şekillenmiş ve eski zamanlardan olduğundan çok farklı bir görünüme bürünmüştür. Tarih boyunca spor, içerisinde barındırdığı çeşitli birleştirici ve bütünleştirici yapısından dolayı insanlar için bir ihtiyaç haline gelmiştir ve insanların vazgeçilmez parçası olmuştur.

Spor, boş zamanları değerlendirmenin en yaygın, etkili ve çeşitli alanlarından birini oluşturmaktadır. Spor, birbirinden sosyo-kültürel ve ekonomik açıdan çok farklı olan birçok insanın aynı anda katılabilecekleri ve fayda sağlayabilecekleri bir yapıdır.

Demografik faktörler arasında yer alan, yaş, cinsiyet, eğitim vb. özelliklerin, spora yönelmede etkili olduğu gözlenirken, sosyo-ekonomik ve kültürel yapılarının da destekleyici rol oynadığı gözlemlenmiştir. (Efe, 2007).

Yurt içinde ve Dünya çapında yapılan çok sayıda bilimsel çalışma, yaş, cinsiyet ve eğitimin bireyin düzenli spora katılımında etken olduğunu göstermektedir (Yıldıran ve Arkadaşları, 2002; Eyler, 2003; Loland,2004).

Anket sorularına verilen cevaplar doğrultusunda anket katılımcılarının cinsiyete göre dağılımına baktığımızda, kadın bireylerin ağırlıkta olduğu görülmektedir (Bakınız Şekil 1).

Daha önce yapılan çalışmalarda da 20-30 yaş arasındaki kadınların, daha ileri yaş grubundaki kadınlara kıyasla daha fazla oranda spora katıldıkları gözlemlenmiştir (Yıldıran, Yetim ve Şenel, 1996; Eyler, 2003). Çalışmamız sonuçlarının, geçmiş çalışma sonuçlarıyla paralellik gösterdiği söylenebilir. Zira tüm üyelik süreleri içerisinde en yüksek seviyede olan yaş grubu 26-40 yaş grubudur (Bakınız Şekil 1).

Üyelik süresini cinsiyetlerine göre inceleyecek olursak 6 yıldan fazla üyelik süresinde erkek üyeler çoğunluğa sahipken, diğer tüm sürelerde kadın üyeler çoğunluktadır (Bakınız Şekil 2). Buradan, üyelik süresi arttıkça erkek üyelerin kadın üyelere oranla spora katılımlarının daha fazla olduğu söylenebilir. Kadınlarda spor yapma oranındaki görülen azalmanın nedeni olarak; evlilik hayatının getirmiş olduğu sorumluluklar ve uzun yıllar spor yapma bilincinin erkeklere nazaran yeterince oluşmamış olması gösterilebilir.

Araştırmaya konu olan bireylerin yaş aralıklarına göre dağılımlarına baktığımızda 26-40 yaş aralığındaki bireylerin spora katılımının, diğer yaş gruplarına göre daha yüksek seviyede olduğunu görmekteyiz (Bakınız Şekil 1). Çalışmamız sonuçlarının Gordon ve arkadaşlarının Houston'da 1441 kişiye uyguladıkları çalışmanın sonuçları ile paralellik gösterdiği, Gordon'un çalışmasında da bireylerin yaşları yükseldikçe sportif faaliyetlerden çekilmenin artmakta olduğu tespit edilmiştir (Gordon ve Scott,1976).

Gelir dağılımına göre spora katılım için yapılan pasta dilimi çizelge sonucunda gelir düzeyi dağılımı ile spora yönelme oranları arasında yüzdesel olarak büyük bir farklılık görülmemektedir (Bakınız Şekil 1).

Mamak'ın 2000 yılında yaptığı araştırmada ekonomik durum iyi düzeyde olan ailelerin çocuklarının spora katılımın fazla olduğunu tespit etmiştir. (Mamak, 2000).

Nazik'in bu konuda yaptığı diğer bir araştırmaya göre ise bireylerin kazanç seviyelerinin yüksek olması, sporun yanı sıra bir çok sosyal aktiviteden daha çok yararlanmalarına olanak sağlayacağı yönündedir (Nazik, 1998).

Bu bulgular araştırmamızın bulgularıyla zıtlık göstermiştir. Nitekim üye dağılımlarına bakacak olursak üyelerin ağırlıklı olarak ortalama gelir düzeyleri 1000-2500 TL aralığındadır. Ayrıca yapılan analizlerde de gelir düzeyi ile spora katılım arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır (Bakınız Şekil 3).

Çamlıyer'in 1992 yılında yaptığı bir araştırmada, deneklerin meslek dağılımları çok çeşitli olmasına karşın eğitim düzeylerinin Lise ve Üniversite olması spor yapma ile eğitimin yakından ilgili olduğunu ortaya koymuş bu sonuç ve araştırma bulgularıyla paralellik göstermiştir (Çamlıyer, 1992).

Erkal'a göre ise eğitim seviyesinin yükselmesi spor talebini olumlu yönde etkileyen faktörler arasında sayılabilir. Diğer bir ifadeyle eğitim düzeyi yüksek olan kişilerin spora aktif olarak katılma istek ve arzusu, eğitim seviyesi düşük olanlara göre daha fazladır (Erkal,1993).

Çamlıyer ve Erkal'ın bulguları çalışmamız bulgularıyla paralellik göstermektedir. Eğitim durumuna göre spora yönelme oranlarına bakıldığında, olarak eğitim düzeyi arttıkça spor yapanların oranının da arttığı görülmektedir denebilir (Bakınız Şekil 6).

Meslek gruplarına bireylerin spora yönelme oranlarına göre bakıldığında, bireylerin diğer meslek gruplarında ve serbest mesleklerde çalıştıklarını söyleyebiliriz (Bakınız Şekil 4). Deneklerin diğer meslek grubundan kasıtlarının “emeklilik” olmasından ötürü bireylerin emekli olduktan sonra spora daha fazla vakit ayırabildikleri sonucunu çıkarabiliriz.

Bireylerin üyelik sürelerine göre spora yönelme oranlarına bakacak olursak, üyelerin %39.6 sının 1 yıldan az, %34 ü 1-3 yıl arasında, % 16.1 inin 4-6 yıl arasında ve %10.5 inin 6 yıldan fazla üyelik süresine sahip olduğu görülmektedir. (Bakınız Şekil 3). Buradan da, üyelerin spor yapma bilinçlerinin yeni yeni oluşmakta olduğu söylenebilir.

Çalışmanın ilk amacı doğrultusunda özel spor merkezi üyelerini spora yönelten etmenler sorulduğunda; okul, işyeri, aile, doktor önerisi, basın-yayın ve diğer faktörlerin ankete katılan bireylerin büyük çoğunluğunun üzerinde etkili olmadığını, bunların yerine bireylerin arkadaş ve ikametgah yeri faktörlerinin daha etkili olduklarını söyleyebiliriz.

Bischoff, Kenyon ve Grogg tarafından yapılan çeşitli araştırmalara göre aile, bireylerin boş zaman tercihlerinin en önemli belirleyici unsurlarından biridir ve bireylerin spora yönelmelerinde aile en etkin olan unsurdur (Bischoff, 1985; Kenyon ve Grogg, 1970). Buna karşın bu sonuç araştırmamız sonuçları ile paralellik göstermemektedir.

Araştırmaya katılan bireylerin spora yönelten nedenlere ilişkin sorulara verdikleri cevaplara bakıldığında, bireylerin spora yönelmelerinde % 35.9 oranıyla arkadaş faktörünün ve %31 oranıyla ikametgah yeri faktörünün ağırlıklı olarak etkili oldukları gözlemlenmektedir (Bakınız Çizelge 2).

Eroğlu'nun İstanbul'da spor merkezlerinde üyelik yenilemelerini etkileyen faktörler üzerine yapmış olduğu çalışmada araştırmaya katılan bireylerin büyük çoğunluğunun spor yaptıkları tesisi tavsiye ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Aynı zamanda düzenli olarak spora katılım ile spor merkezinin eve veya işyerine uzak olması ilişkisini de ele alan Eroğlu düzenli olarak spor yapmayanların spor merkezine gelişe etkili olan spor merkezinin eve ve işyerine uzak olması probleminde düzenli olarak spor yapanlara göre daha fazla etkilenmektedirler sonucuna ulaşmıştır (Eroğlu, 2006).

Özdilek ve Kılıç'ın 2006 yılında yaptıkları çalışmanın bulgularından anlaşılıyor ki, bu çalışmaya katılan 1067 katılımcıdan 497 tanesi spor komplekslerinin uzakta olması spor yapmaya olumsuz manada etki eder demiştir. Araştırmaya katılanların sadece 167 tanesi ise spor komplekslerinin uzaklıkta olmasının spor yapmaya olumsuz etkisinin olmayacağını belirtmiştir (Özdilek ve Kılıç, 2006).

Bu iki çalışmanın sonuçlarına bakarak bizim yaptığımız çalışma ile benzer sonuca ulaşılmıştır diyebiliriz. Daha önce belirttiğimiz gibi spor merkezlerinin trafik probleminin fazlaca yaşanmayacağı, herkes için kolay ulaşılabilir bir yerde olması büyük önem arz etmektedir.

Çalışmanın ikinci amacı doğrultusunda katılımcıların spordan beklentileri ve bu beklentilerin gerçekleşme düzeylerini belirlemek amacıyla hazırlanmış 22 soruya verilen cevaplar ile, bireylerin spordan beklentilerinin karşılanma düzeyleri araştırılmıştır. Araştırmaya verilen cevaplar doğrultusunda özel spor merkezlerine üye olan bireylerin spordan beklentileri sırasıyla;

1. **Formda kalmak**
2. **Hareket etmiş olmak**
3. **Zayıflamak**
4. **Sağlıklı Olmak**
5. **Öz Saygının artması**
6. **Boş Zamanları Değerlendirmek**
7. **İşten, Okuldan sonra stres atmak**
8. **Benlik Duygusunu Geliştirmek**
9. **Yeni deneyimler kazanmak**
10. **Diğer beklentiler şeklindedir.**

Bireylerin özel spor merkezlerine gelmekteki amaçlarına bakıldığında %64,1 oranla formda kalmak için spor salonuna gelmek istediklerini ifade ettikleri görülmektedir. Hareket etmiş olmak için diyenlerin oranı ise yaklaşık % 59,4 civarındadır. %51,4 oranında zayıflamak için spor salonlarına geldikleri görülmektedir.

Sağlıklı olmak için özel spor merkezlerine gelen bireylerin oranı %49,5 iken, öz saygıyı arttırmak için gelen üyelerin oranı %38,1' dir. Boş zaman değerlendirilmesi ve iş , okul sonrası stres atımı için özel spor merkezlerine gelen üyelerin oranları sırasıyla %40,6 ve %39,2 iken, benlik duygusunu geliştirmek için gelen üyelerin oranı %38,1 ve yeni deneyimler kazanmanın oranı ise %33,3 tür (Bakınız Çizelge 3).

Ocak ve Güdül'ün 2008 yılında yapmış oldukları bir ara tırmanın sonuçlarına göre, ara tırmaya konu olan özel spor merkezi üyelerinin spor merkezlerine gelmekteki amaçlarına bakıldığında % 50 oranında sağlıklı olmak için spor merkezine gelmek istediklerini ifade ettikleri görülmektedir. Stres atmak ve kilo vermek için diyenlerin oranı ise yaklaşık % 45 civarındadır. Doktorum önerdiği için geliyorum diyenlerin oranı % 15 iken, bireylerin % 28'inin boş zamanlarını değerlendirilmek için spor merkezlerine geldikleri görülmektedir. Ara tırma neticesinde bireylerin kilo vermek, spor yapmak, vakit geçirmek

ve vücut geliştirmek için özel spor merkezlerine geldikleri belirtilmektedir. Bu bulgular çalı mamız bulguları ile paralellik göstermektedir (Ocak ve Güdül, 2008).

Sağlıklı olmak ve sağlıklı kalmak insanların en temel amaç ve hedeflerinden birisini oluşturmaktadır. Spor yapan insan sağlıklı bir beden formuna sahip olduğunu düşünür ve huzurlu olur.

Spor etkinliklerine katılanların tamamına yakını spor yapmanın iş stresi ve günlük streslerle başa çıkmada yardımcı olduğunu ve sağlığı açısından olumlu etki yaptığını belirtmişlerdir. Burada düzenli olarak yapsın ya da yapmasın sporun faydaları konusunda hemfikir olmuşlardır.

Yapılan diğer araştırmalarda da fiziksel aktivitelere katılan bireyler kendilerini daha mutlu, daha özgür hissettiklerini ve böylece gündelik çalışma hayatlarında yaptıkları işlerin verimini arttığını belirtmektedirler (Demirhan, 2003; Tel ve Köksalan, 2008).

Bıyıklı'nın 2007 yılında yapmış olduğu araştırma da genel olarak anket katılımcılarının egzersize başlama nedeni olarak çok büyük oranda fiziksel ve ruhsal olarak sağlıklı kalmak, kilo vermek ve fiziksel performansı artırmak olarak ortaya çıkmaktadır (Bıyıklı, 2007).

Araştırmaya konu olan bireylerin spordan beklentilerinin gerçekleşme düzeylerini içeren anket sorularına vermiş oldukları cevaplara istinaden bireylerin, sağlıklı olma, hareket etmiş olma, form koruma, zayıflama, boş zamanlarını değerlendirme, stres atma, benlik duygusunu geliştirme ve yeni deneyimler kazanma beklentileri tam anlamıyla karşılanmamış olmakla beraber bireylerin yeni insanlar tanıma ve öz saygı kazanma beklenti düzeylerinin büyük ölçüde karşılandığını söyleyebiliriz.

Özel spor merkezlerine üye olan bireylerin yaptıkları spor branşından beklentilerinin gerçekleşme oranlarının artırılmasında bu spor merkezlerinin mevcut üyelerine yönelik hizmet, tutum ve davranışlarının rol oynadığı gerçeğini göz önünde bulundurarak özel spor

merkezlerindeki hizmet kalitesi artırılarak bireylerin beklentilerine daha çok cevap verilebilmesi ve bireylerin özel spor merkezlerinde geçirdikleri zamanın artırılması ile geniş kitlelerin yoğun ilgisini çeken bir sağlık ve eğence faaliyeti olarak tüketime sektörüne dönüştürülebilir.

5- SONUÇ

Bu araştırma ile Ankara ilinde bulunan özel spor merkezlerine üye olan bireylerin spor yapmaya yönelik tutumları ile beklenti düzeyleri ve beklentilerinin gerçekleşme düzeyleri incelenmiştir. Araştırmaya katılan bireylerin spor yapma ile demografik özellikleri arasındaki ilişkinin kaynağı detaylı olarak analiz edilmiş ve yapılan spor branşına yönelik beklentiler ile bu beklentilerin gerçekleşme düzeylerinin hangi nedenlere bağlı olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Özel spor merkezlerine giden bireylerin beklentilerinin belirlenmesine yönelik yapılan bu araştırmada, ankete katılanların spor merkezlerine gelmekteki amaçlarının;

- Stres atmak,
- Kilo vermek ve
- Sağlıklı olmak olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu amaçların ise;

- Yaş gruplarında,
- Cinsiyette ve
- Sosyo-ekonomik durum özelliklerinde benzerlikler taşıdığı ortaya konmuştur.

Çalışmamızın sonucunda sahip olunan sosyo-ekonomik yapının, spora katılım düzeylerini etkilediği görülmüştür. Bu etkileme iyi imkanların sporu teşvik edici faktör veya kötü imkanların kısıtlayıcı faktör olarak gösterilemeyeceğini söyleyebiliriz. Uç noktalarda spor yapan kesimin az bulunduğu, spor yapan kesimin ortanın üzerinde ve altında toplandığı tespit edilmiştir.

Bireylerin özel spor merkezlerine yönelmelerinde en etkili faktörlerin;

- Arkadaş faktörü ve
- İkametgah faktörü olduğu görülmüştür.

Özel spor merkezlerine üye olan bireylerin, bu merkezlere öncelikli olarak

- Sağlıklı olmak,
- Hareket etmek,
- Formda kalmak,
- Stres atmak ve
- Zayıflamak beklentileriyle üye oldukları ancak bu beklentilerinin karşılanmadığı ancak
- Yeni insanlar tanımak ve
- Öz saygı kazanmak beklentilerinin karşılandığı görülmüştür.

Araştırmaya konu olan spor tesislerinin büyük bir çoğunluğu çok amaçlı olarak işletilmekte ve fitness, step, aerobik, pilates, yoga, spinning, squash, yüzme, tenis vb. alanlarda faaliyet göstermektedirler. Bu denli önemli bir fonksiyonu yerine getirmeye çalışan spor merkezlerinin, bu merkezlere devam eden bireylerin beklentilerine ne ölçüde cevap verebildiğinin belirlenmesi oldukça önemlidir.

Üyelerin spora yönelmelerindeki birincil etkenler spor eğitmenleri tarafından tespit edilerek bu beklentiler doğrultusunda antrenman programları hazırlanabilir. Ancak bu programların sık sık yenilenerek program etkinliğinin artırılması sağlanmalı ve üyelerin spor yapma amaçlarının ve beklentilerinin ne ölçüde gerçekleştiği takip edilmelidir.

Üyelerin karşılanamayan beklentileri ile ilgili olarak bireylerin sosyolojik ve psikolojik özelliklerini de içeren çalışmalara yer verilerek toplumun spora yönelmesi ve spordan beklentilerinin karşılanma düzeylerinin artırılması bireylerin spor etkinliklerine katılmalarını arttırmada önem arz edecektir.

ÖZET

Özel Spor Merkezlerine Üye Olan Bireylerin Spora Yönelme Nedenleri ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyleri

Bu çalışmada içerisinde bunca özellikleri barındıran sporun, sosyo-ekonomik hayat üzerindeki etkilerinin, insanların spora olan eğilimlerinin, spordan beklentilerinin ve bu beklentilerin gerçekleşme düzeylerinin araştırılması amaçlanmıştır. Çalışma; Ankara'da yaşayan ve özel spor merkezlerine üye olan bireylerin beklentilerini ve bu beklentilerin gerçekleşme düzeylerini belirlemeye yönelik yapılmıştır. Çalışmada Ankara'da bulunan 15 özel spor merkezine üye olan 658 bireye anket formu uygulanmıştır. Bu anketten elde edilen verilerle araştırmanın problemine çözüm aranmıştır. Anketlerden elde edilen verilerin yüzde ve frekans dağılımları çıkarılmış, bazı sorular için Ki-kare çözümlenmesinin istatistiki anlamda kabulü için $p > 0.05$ anlamlılık düzeyi belirlenmiş, verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 16 istatistik programı kullanılmıştır.

Ulaşılmak istenen hedefte ise, halkımızın spora yönlendirilmesi ve bireylerin spordan beklentilerinin en iyi şekilde karşılanmasına ilişkin öneriler ortaya konmaktadır.

Özel spor merkezlerine üye olan bireylerin beklentilerinin belirlenmesine yönelik yapılan bu çalışmada sonuç olarak, ankete katılanların spor merkezlerine gelmekteki amaçlarının ve tercih etme durumlarının yaş gruplarında, cinsiyette ve eğitim ve ekonomik durum özelliklerinde benzerlikler taşıdığını ortaya çıkartmaktadır.

Bireylerin spor merkezlerine yönlendirilmelerinde de ağırlıklı olarak arkadaş faktörünün ve ikametgah yeri faktörünün ağırlıkta olduğunu görmekteyiz. Bunların yanında aile faktörü, işyeri faktörü ve okul faktörünün, çalışmaya katılan bireyler üzerinde ağırlıklı etkiye sahip olmadığını da görmekteyiz.

Araştırmaya dahil olan bireylerin özel spor merkezlerinden bekledikleri sağlıklı olmak, form tutmak, zayıflamak, stres atmak, hareket etmek ve yeni deneyimler kazanmak beklentileri karşılanmazken, öz saygı kazanmak ve yeni insanlar tanımak beklentileri karşılanmıştır.

Anahtar kelimeler: spor merkezi, spora yönelme nedenleri, spordan beklentiler

SUMMARY

Reasons and Satisfaction Rate of Expectations of The Individuals Who Are Members of Private Sport Centers

In this project, it was aimed to find the effects of the sports on the socio-economic life, the tendency of people to sport and to investigate the level of expectations and the realization of these expectations. This study was made to determine the expectations and the levels of realization of those expectations of individuals who are members of private sports centers in Ankara.

In this study, a questionnaire was applied to 658 individuals who are the member of 15 private sport centers in Ankara. This research is obtained from the questionnaire data were searched for this problem. statistical program SPSS 16 is used for finding the issued and the frequency distribution of the data obtained from questionnaires, some questions to resolve using the statistical sense, for the adoption of the Chi-square $p > 0.05$ significance level were determined in the data and calculated values.

It is intended to achieve the target of our people to find the best way to meet the expectations of the individuals of sport including recommendations for addressing this issue.

The main factors on individuals to be diverted to sports centers are residence factor and friend factor. In addition to these family factors, workplace factors and school factors, we see that they do not have the main impact on individuals participating in this study.

As a result of this study that aims to determine the expectations of individuals going to private sport centers, it is revealed that the aims and the the reasons of preference of the participants to attend those sports centres in this questionnaire have similarities with the age groups, gender, education and economic status reveals the properties.

Keywords: expectations on sport, reasons to do sport, sport center

KAYNAKLAR

- AMMAN, M.T. (2005). Kadın ve Spor. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, s.: 64-89.
- AMMAN, M.T., İKİZLER, H.C., KARAGÖZOĞLU, C. (2000). Sporda Sosyal Bilimler. İstanbul: Alfa Yayınevi, s.: 77-84.
- BIYIKLI, T. (2007). Vücut imgesinin ve Özel Spor Salonlarının Egzersize Başlama ve Devam Etme Motivasyonu Üzerine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- BROWN, B., FRANKEL, B.G. (1993). Activity Through the Years, Leisure, Leisure Satisfaction and Life Satisfaction. *Sociology of Sports Journal*, **10**:1-7.
- BULUT, E. (2003). Kütahya’da Halkın Spora Yönlendirilmesi Açısından Öncelikli Spor Branşlarının Belirlenmesi ve Spor İmkanlarının Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- COAKLEY, J. (2001). Sport in Society. New York: Mc Graw Hill,, s.:123-124.
- ÇAMLIYER, H. (1992). Orta Yaş Kadınlarda Aerobik Jimnastik Çalışmalarının Psiko-Sosyal Boyutları. II. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. Hacettepe Üniversitesi. s.:212-220.
- ÇAMLIYER, H. (1992). Spor ve Serbest Zaman Etkinliği. Ankara: Milli Eğitim Basım Evi, s.:10-21.
- DAVIS, R., BULL, C., ROSCOE, J.V., ROSCOE, D.A., (1991). Physical Education and The Study of Sport. England.Wolf Publishing, s.:79-88.
- DEMİRHAN , G. (2003). Kültür, Eğitim, Felsefe ve Spor Eğitimi İlişkisi. *Spor Bilimleri Dergisi*, **14**: 92-103.
- DOLAŞIR, S.(2005). Değişim Yönetimi ve Spor Örgütleri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, **1**: 11-15.
- DPT. (2000). Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı. Küreselleşme Özel İhtisas Komisyon Raporu. Ankara: DPT Yayınları., s.:4-76.
- ERKAL, M. (1993). Sosyolojik Açıdan Spor. İstanbul: Kutsun Matbaa ve Reklamcılık Merkezi,s.:86-90.
- ERKAN, N. (1982). Yaşam Boyu Spor. Ankara: Bağırhan Yayınevi, s.:31-33.

- ERKAN, N. (1989). Spor Tesislerinin Planlanmasında Kullanıcı Gereksinimlerinin Gözetilmesi, Hijyenik ve Ergonomik Yaklaşımlar, Türkiye'de Spor Tesislerinde Genel Planlama Sorunları. İstanbul: Yıldız Üniversitesi Matbaası, s.:15-16.
- EROĞLU, E. (2006). Spor Merkezlerinde Üyelik Yöntemlerini Etkileyen Faktörlerin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- EYLER, A. (2003). Personal, Social and Environmental Correlates of Physical Activity in Rural Midwestern White Women, *American Journal of Preventive Medicine*, **25** :86-92.
- FIFE, D. (2008) Reasons For Physical Activity and Exercise Participation In Senior Athletes. Master of Science Thesis, Brigham Young University.
- GENÇ, V. (1992). Kitle Sporunun Teşviki ve Tesis Politikaları (Kayseri İli Uygulaması). Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- GORDON, C.G., SCOTT, J. (1976). Leisure and Lives: Personel Expressivity Across The Lifespan in Handbook of Aging and The Social Sciences. New York: Van Nostrand Reinhold Co., p.: 310-341.
- GÖKTAŞ, Z. (1994). "Farklı Sosyo-Ekonomik Yapıdaki Orta Öğretim Kurumlarında Okuyan Öğrencilerin Spora Katılımlarına Etki Eden Faktörler. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- GRIMBY, G., FRAENDIN, K., WINLUND, I. (1992). Phsically Fit People Have a Higher Quality of Life. *Medicine&Science in Sports&Exercise*, **4** :225-230.
- GÜÇLÜ, M. (1998). Spor Tesislerinin İşletmesi-Ankara Özel Yükseliş Koleji Spor Tesisleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, **4**:33-39.
- GÜDÜL, N. (2008). Fitness Salonlarına Giden Bireylerin Beklentileri (Bursa İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- GÜNDÜZ, N., ALİBAZ, A., ŞENTUNA, M., (2006). Türkiye'de Üst Düzey Taekwondo, Karate ve Kick-Boks Sporcularının Bu Spor Branşına Yönelmelerine Teşvik Eden Unsurlar, Yapma Nedenleri ve Geleceğe Yönelik Beklentileri. *Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, **4**:91-102.
- GÜVEN, H., FİKRET, S., YUSUF, C., (2000). Spor Hizmetlerinde Verimliliği Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri I. Kongresi Bildirileri. Ankara: Sim Matbaacılık, s.:183-188.

HAYDEN, S., SCHNEIDER, K.A., SCHNEIDER, N. (1991). Physical Fitness and Longevity. Amsterdam: Elsevier Science Publish, s.:333-342.

İKİZLER, H. C.(2000). Spor, Sağlık ve Motivasyon. İstanbul: Alfa Yayınları, s.:50-52.

İMAMOĞLU, F., (1985), Türkiye'de Spor Tesisleri Politikası. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.

KARABULUT, A., KARABULUT, E., PULUR, A.(2010). Türkiye'deki Çim Hokeyi Sporcularının Bu Branşa Yönelme Nedenleri ve Beklentilerinin Belirlenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, **12**: 165-169.

KARAKÜÇÜK, S., KÖYBAŞI, Ş. (2007). Değişen Değerlerin Sportif Katılma Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.

KARATOSUN, H. (2006). Egzersizin Yararları, Isınma ve Soğuma, Yaşlılarda Spor. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım s., 38-39.

KAYA, M.,GÖKTEPE, M. (2008). Türkiye'de Bayan Futbolcuların Sosyo-Ekonomik Durumları ve Futbol Branşına Yönelme Nedenleri. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.

KILBAŞ, S. (1994). Gençlik ve Boş Zamanları Değerlendirme. Adana: Adana Çukurova Üniversitesi Basımevi, s.:28-29.

KORKMAZ, F., APAYDIN, A. (2003). Voleybol Sporcularını Voleybola Yönelten Bazı Motivasyonel Faktörler. *Hacettepe Üniversitesi Voleybol Bilim ve Teknoloji Dergisi*, **2**: 30-31.

LOLAND, N. W. (2004). Exercise, Health and Aging. *Journal of Aging and Physical Activity*, **11**: 170-184.

MAMAK, H. (2000). Zonguldak'ta Spora Katılımın Sosyo-Ekonomik Boyutu (Orta Öğretim Gençliği Üzerine Bir Araştırma). Yüksek lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.

NAZİK, M. H. (1998). Aile ve Bireylerin Hayat Seviyeleri Ve Bunu Etkileyen Faktörler, *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, **2**: 55-56.

ÖPÖZLÜ, K.A. (2006). Çağımızda Değişen Sağlık Bilincinin Sportif Rekreasyona Katılım Düzeyine Etkisinin Araştırılması (Kütahya Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.

- ÖZDİLEK, Ç. (1992). Kitle Sporunun Teşviki Açısından Tesis Politikaları Afyon İli Uygulaması. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- ÖZDİLEK, Ç., KILIÇ, K. (2006). Harcanabilir Gelirin Artmasının Sportif Rekreasyona Katılıma Olan Etkisinin Araştırılması -İstanbul Örneği-. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- PATTENBERGER, R.S., BLAIR, S.N., LEE, I.M., HYDE, R.T. (1993). Measurement of Physical Activity to Assess Health Effects in Free-living Populations. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, **8**: 60-70.
- RAMAZANOĞLU, N., EROĞLU, E. (2006). Spor Merkezlerinde Üyelik Yenilemelerini Etkileyen Faktörlerin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı..
- ROWE, D. (1996). Popüler Kültürler: Rock ve Sporda Haz Politikaları. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, s.:184-185.
- SOYER, F., İŞLERTAŞ, N. (2006). Spor Tesislerinden Yararlanan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İstek ve Beklentileri (Kayseri İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- SUNAY, H.(2000). Türkiye’de Sporun Yaygınlaştırılması. *Milli Eğitim Dergisi*, **147**: 64-66.
- SUNAY, H.(2002). Türkiye’ de Sporun Yaygınlaştırılması Kapsamında Çağdaş Spor Yöneticilerinin Rolü ve Önemi. *7. Spor Bilimleri Kongresi*.
- SUNAY, H., BAYRAKTAR, B.(2007). Türkiye’de Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Spora Başlamasına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Beklentileri. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, **2** :63-72.
- SUNAY, H., SARAÇOĞLU, S. (2003). Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelten Unsurlar. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, **1** :43-48.
- SUNAY, H., YILDIRIM Y. (2007). Türkiye’de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- SUVEREN, S. (1991). Sporu Teşvik Eden Ekonomik ve Sosyal Faktörler. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, **1** :193-194.

- ŞAHAN, H. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, **10**: 260 – 278.
- ŞIPAL, M. C. (1987). Herkes İçin Spor. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- ŞİMŞEL, D., GÖKDEMİR, K. (2006). Ortaöğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, **4**: 83-90.
- TEL, M., KÖKSALAN, B. (2008). Öğretim Üyelerinin Spor Etkinliklerinin Sosyolojik Olarak İncelenmesi (Doğu Anadolu Örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, **1**: 261-278.
- USLU, N., USLU, A. (2004). Değişen Dünyada Spor Endüstrisinin Gelişimi Ve Spor Endüstrisinin Ekonomik Etkileri, *The 10. ICHPER.SD Europe Congress & The TSSA 8. International Sports Science Congress*.
- ÜNAL, B. (2001). Çanakkale İlindeki Mevcut Spor Tesislerinin Tespiti ve Halkın Spora Yönlendirilmesi Açısından Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- VOIGT, D. (1998) Spor Sosyolojisi. İstanbul: Alkım Yayınları, s.:145.
- YAZICI, E., ASLIM, M. (2007). Modern Toplumlarda Sporun İşlevi Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı.
- YILDIRAN, İ., YETİM, A., ŞENEL, Ö. (1996). Farklı Cinsiyetteki Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, **1**: 52-57.
- YILDIRIM, D. A. YILDIRIM, E., RAMAZANOĞLU, F., UÇAR, Ü., TUZCUOĞULLARI, Ö. T., DEMİREL, T. E. (2006). Üniversite Öğrencilerinin Spora Bakış Açılı ve Spor Yapma Durumu. *T.C. Fırat Üniversitesi Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları Dergisi*, **3** :49-53.
- ZORBA, E.,(2006). Yaşam Boyu Spor. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, s.:87-88.

ÖZEL SPOR SALONLARINA ÜYE BİREYLERİN SPOR YAPMA NEDENLERİYLE BEKLENTİLERİ VE GERÇEKLEŞME DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Değerli Üyeler;

Bu çalışma, spor salonu üyelerinin spor yapma nedenlerinin belirlenmesi ve beklentileriyle gerçekleşme düzeylerinin anlaşılması amacıyla planlanmıştır.

Anket sorularına cevap verip vermemeniz isteğinize bağlıdır. Anket sorularına vereceğiniz cevaplar gizli kalacak ve bu araştırmanın dışında herhangi bir amaçla kullanılmayacaktır. Anketlere kimliklerinizi belirtecek hiçbir bilgi yazmayınız. Araştırmanın amaçlarına ulaşması, anket sorularını içtenlikle ve eksiksiz cevaplamanıza bağlıdır. Göstereceğiniz ilgi ve katkılar için teşekkür ederim.

N.Şelale AKÇA
ANKARA ÜNİVERSİTESİ,
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU
SPOR YÖNETİM BİLİMLERİ YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİSİ

BÖLÜM I KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz :   Kadın   Erkek
2. Yaşınız: 18 – 25   26 – 40   41 – 65
3. En son mezun olduğunuz okul :
 İlköğretim Okulu   Lise   Lisans   Lisans Üstü
4. Şu anki mesleki statünüz:
 Öğrenci
 Memur
 İşçi
 Serbest Meslek
 Çalışmıyor
 Diğer (belirtiniz) .....
5. Gelir düzeyinizin dahil olduğu aralık:
 1000 – 2500 TL   2501 – 4000 TL   4001 - 5000 TL   5000 TL'den fazla
6. Özel spor merkezinde üyelik süreniz :
 1 yıldan az   1 – 3 yıl   4 – 6 yıl   6 yıldan fazla

BÖLÜM II

7. Aşağıda sizi spor yapmaya yönelten etkenler yer almaktadır. Bu etkilerin sizi spor yapmaya yönelte derecesini karşısına çarpı (X) işareti koyarak belirtiniz.

Spor yapmaya yönelten etkenler		Hiç 1	Az 2	Orta 3	Çok 4	Tam 5
1	Ailem					
2	Okul ortamı (beden eğitimi dersleri)					
3	İşyeri ortamı					
4	Arkadaş ortamı					
5	Doktor önerisi					
6	Basın – yayın , TV etkisi					
7	Oturduğum yere yakın spor tesisinin olması					
8	Diğer (belirtiniz)					

8. Yaptığınız spor branşından beklentilerinizi çarpı (X) işareti koyarak derecelendiriniz.

Beklentiler		Hiç 1	Az 2	Orta 3	Çok 4	Tam 5
9	Sağlıklı olmak					
10	Hareket etmiş olmak					
11	Formunu korumak					
12	Zayıflamak					
13	Yeni insanlar tanımak					
14	Boş zamanların değerlendirilmesi					
15	İşten , okuldan sonra stres atmak					
16	Benlik duygusunu geliştirme					
17	Öz saygının artırılması					
18	Spor yoluyla yeni deneyimler kazanmak					
19	Diğer (belirtiniz)					

9. Beklentilerinizin gerekleŒme düzeylerini çarpı (X) iŒareti koyarak derecelendiriniz.

Beklentilerimin gerekleŒme düzeyi		Hiç 1	Az 2	Orta 3	ok 4	Tam 5
20	Sağlıklı olmak					
21	Hareket etmiŒ olmak					
22	Formunu korumak					
23	Zayıflamak					
24	Yeni insanlar tanımak					
25	BoŒ zamanların değerlendirilmesi					
26	İŒten , okuldan sonra stres atmak					
27	Benlik duygusunu geliŒtirme					
28	Öz saygının artırılması					
29	Spor yoluyla yeni deneyimler kazanmak					
30	Diğer (belirtiniz)					

NEVZAN ŞELALE AKĀA***KİŞİSEL BİLGİLER***

UYRUĞU : T.C.
DOĞUM YERİ : Ankara
DOĞUM TARİHİ : 10 / 10 / 1986

EĞİTİM BİLGİLERİ

09/2009 - ..... : Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (Spor Yönetim Bilimleri)
09/2004 - 06/2009 : Gazi Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi (İktisat)
09/1996 - 06/ 2004 : Yüce Fen Lisesi

YABANCI DİL

İNGİLİZCE : İyi seviyede
ALMANCA : Başlangıç seviyesinde

BİLGİSAYAR

Windows XP , Microsoft Ofis 07 , Excel , Word , PowerPoint , Internet

MESLEKİ DENEYİMİ

06 / 2011 - 03 / 2012 : KARDEŐLER TIBBİ CİHAZ TİC. LTD. ŐTİ.
(İthalat Sorumlusu)
04/ 2012 - ..... : BEĞENDİK MAĞAZALARI A.Ő.
(Satın Alma Asistanı)